

Milletler Cemiyeti
asamblesi bugün
toplantısını bitiriyor

AKŞAM

Habeş imparatoru
Cenevreden tayyare
ile Londraya gidiyor

Sene 18 — No. 6361 — Fıatı her yerde 5 kuruş

CUMARTESİ — 4 TEMMUZ 1936

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Fransa Milletler Cemiyetinin zayıflatılmasına razı değil Fransız Murahhası M. Delbos dünkü nutkunda bunu açıkça söyledi Asamble bugün son bir celse yapacak ve öğle vakti içtimanı tatil edecektir

Solda M. Litvinov ve M. Titulesko, sağda Yunan delegesi M. Politis Rüşti Aras ve Sovyet delegesi M. Potemkin görüşüyorlar

Cenevre 3 (Akşam) — Milletler Cemiyeti asamblesi bu sabah saat on buçukta toplanmıştır. Reis M. Van Zeeland bir karar sureti hazırlamak için bir heyet teşkilini teklif etmiş, bu teklif kabul edilmiştir. Bundan sonra Portekiz, İspanya murahhasları birer nutuk söylemişlerdir. Bu iki murahhas mütecavize karşı müessir ve ameli tedbirler alınması, on altıncı maddenin kuvvetlendirilmesi hususunda ısrar etmişlerdir.

Küba, Ekvator murahhasları zecri tedbirlerin kaldırılmasını istemişler, Norveç murahhası Milletler Cemiyeti mukavelesinin gözden geçirilmesinden ve kuvvetlendirilmesinden bahsetmiştir.

FRANSIZ MURAHHASININ NUTKU
Müteakiben Fransız hariciye nazırı M. Delbos söz almış ve mühim bir

nutuk söylemiştir. M. Delbos nutkunda Milletler Cemiyeti mukavelesinin tadili hakkında Fransanın düşüncelerini anlatmıştır. Fransız delegesi demıştır ki:

«Son aylar zarfında Milletler Cemiyetinin uğradığı mağlûbiyetten sonra fikirlerde bir tereddüd baş gösterdi. Cemiyet böyle bir mağlûbiyete uğra-
(Devamı 7 nci sahifede)

Boğazlarda tahkimat siparişi şimdiden alınmıştır

Izvestiya gazetesi böyle diyor ve Boğazlar projesinde Sovyet Rusyanın meşru menfaatlerinin gözetilmediğini yazıyor

Maskava 3 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: İzvestiya gazetesi başmakalesinde diyor ki:

«Teşrinievvel ihtilâli zaferinin akabinde Sovyet hükümeti Türkiyenin taksimi hususundaki Çarlık Rusyasının emellerini gömdü. Kızıl ordu da-

hilî harpte, Kafkasyadaki Denikin ve diğer pislikleri temizledikten ve Sovyet Rusya, Türkiyenin komşusu olduktan sonra, Sovyet hükümeti Türk milleti ve Kemalist Türkiye ile en dostane münasebat tesis eyledi ve Tür-
(Devamı 5 inci sahifede)

Asamblede bir hadise

Bir fotoğraf muhabiri, İspanya hariciye nazırını öldürmek istedi

Muhabir, dünyanın nazarı dikkatini Almanyadaki Yahudiler üzerine çekmek için bunu yapmış

Cenevre 3 (A.A.) — Fotoğraf muhabirlerinden Stefan Lex, bu sabah saat 11.35 de İspanyol murahhası M. Barciannın nutkunun tercümesi okunurken kendisini öldürmeğe teşebbüs etmiştir.

Reis M. Van Zeeland, celseyi bir çeyrek saat tatil etmiştir.

Celse tekrar açıldığı zaman M. van Zeeland, teessüre şayan olan bu hadisenin asamblesinin müzakereleri ile ne doğrudan doğruya ve ne de dolayısıyla bir gına alâkası olmadığını söylemiştir.

Matbuat mahafilinde Stefan Lexin akli melekâtının kâffesine malik olmadığı söylenmektedir.

(Devamı 7 nci sahifede)

İspanya hariciye nazırı M. Barcia

Yeni Habeş hükümeti

Gorede teşkil edilen yeni hükümet resmen Milletler Cemiyetine bildirildi

Cenevre 3 (A.A.) — Habeş delegesi heyeti, Negüsün Gore de Bituodded Uolde Sadikin başkanlığında yeni Habeş hükümetini teşkil ettirdiğini resmen Milletler Cemiyetine bildirmiştir. Ras İmmeru, memleketin süel kuvvetlerini tensik için emir almıştır.

Üç kişi havuzda boğuldu
Yüzmek bilmedikleri halde derin yerde suya girmişler

Ankara 3 (Telefon) — Nafia suşirketi tarafından Bendderesinde yaptırılan havuzda bugün üç kişi boğulmuştur.

Anafartalar caddesinde Birlik berber salonu sahibi Mustafanın 13 yaşındaki oğlu Şükrü ile, Tabaklar mahallesinde oturan Karabet oğlu 15 yaşında Horen ve Kastamonulu sıvacı Raşid sabahleyin havuza gitmişler ve iki metre derinliğindeki bu havuzda yıkanmak istemişlerdir. Üç kişi ayrı ayrı yerlerde soyunarak havuza girmişler, fakat bataklik olduğu için kendilerini geriye çekememişler ve yüzmek de bilmedikleri için boğulmuşlardır.

Kazadan sonra havuza bir adam indirilmiş ve boğulanların cesedleri kancalarla çıkarılmıştır. Tahkikata devam ediliyor.

Boğazlar mukavelesinin bugün imzası muhtemel

Yapılan konuşmalar neticesinde bütün güçlükler kalktı, tam anlaşma oldu

Cenevre 3 — Milletler Cemiyeti asamblesinde müzakereler devam ederken bir taraftan da Hariciye vekilimizle İngiliz, Fransız, Sovyet Rusya murahhasları arasında Boğazlar hakkında konuşmalar yapılmıştır. Romanya hariciye nazırı M. Titulesko da bu konuşmalara iştirak etmiştir. Yapılan müzakereler neticesinde bütün güçlükler hal-
ledilmiş, tam bir anlaşma olmuştur.

Burada söylendiğine göre yarın öğleden sonra Boğazlar konferansının Montreuxde toplanması ve mukavelesinin imzası muhtemeldir. Eğer bu kabil olamazsa pazartesi günü toplanacaktır.

Zecri tedbirler kaldırıldıktan sonra İtalyanın da mukaveleye iştiraki ümit ediliyor.

Yerli Mallar sergisi dün açıldı

Vali muavini sergi medhalindeki kordelâyı keserken

Sekizinci yerli mallar sergisi dün Taksim bahçesinde merasimle açılmıştır. Merasime sanayi birliği reisi B. Vasıfın nutku ile başlanmıştır. B. Vasıf yerli mallarımızın günden güne terakki etmekte olduğunu söyledikten sonra Türkiyenin bir sanayi memle-

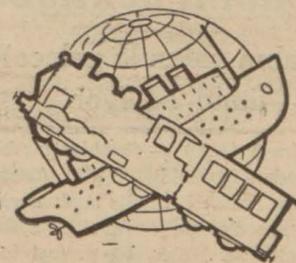
keti olduğuna işaret etmiştir.

Bundan sonra vali ve belediye reisi Muhiddin Üstündağ namına vali muavini B. Hüdaî serginin ticari ve iktisadi hayatımızın inkişafında mühim bir rolü olduğunu, bütün medeni millet-
(Devamı 7 nci sahifede)

OLUNCEYE KADARI!

Esad Mahmud

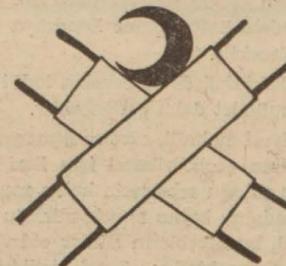
Esad Mahmud Karakurdun günlerdenberi ilân ettiğimiz bu nefis romanına bugün başladık!...
Altıncı sahifemizde okuyunuz.

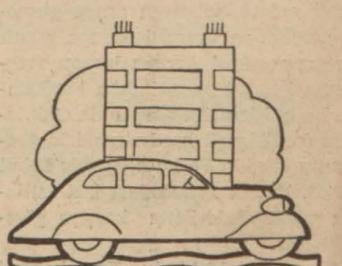
DİPLOMAT ARMASI !

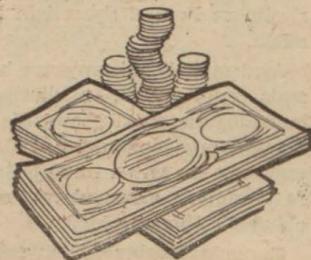
SÜTÇÜ ARMASI !

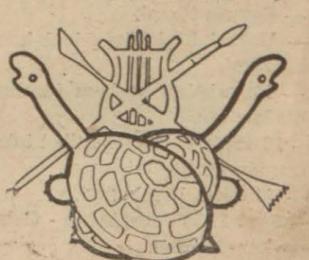
ŞOFÖR ARMASI !

DOKTOR ARMASI !

KADIN BERBERİ ARMASI !

GÜZEL SANATLAR ARMASI !

Meslek armaları!...

Son dakika

Cenevrede bu sabah mühim bir içtima var

Baş murahhaslar, ana hatlarda hasıl olan anlaşmayı gözden geçirecekler

Cenevre 4 (Akşam) — B. Tefik Rüştü Aras, M. Eden, Paul Boncour, M. Litvinof ve M. Titulesko bu sabah da burada toplanarak Boğazlar konferansı mesaisini biran evvel neticelendirmek için dün aktedikleri içtima devam edecektir. Bu toplantıda Yunan ve Bulgar murahhasları da hazır bulunacaklardır. Yeni Boğazlar mukavelesinin ana hatlarında hasıl olan anlaşma gözden geçirilecektir. Montreux konferansı, pazartesi gününden itibaren müzakerelerine başlayacaktır.

Montreux 4 (Akşam) — Türk projesini tetkik etmekte olan teknik komite, projenin ikinci tetkikini bitirmiş ve raporunu hazırlamaya başlamıştır. Komite, anlaşmaya varamadığı bazı noktaları başmuraahhasların tetkikine tevdi edecektir.

Cenevreden çekilenler

Nigaragua hükümeti Cenevreden ayrıldı

Londra 4 (Akşam) — Nigaragua cumhur reisi, Nigaraguanın Milletler Cemiyetinden çekilmesi kararını tasdik etmiştir.

Cenevre 4 (Akşam) — Meksika heyeti murahhasası Milletler Cemiyetinin İtalyan - Habeş ihtilâfı hakkındaki müzakerelerine iştirak edemeyeceğini Cemiyet umumi kâtibine bildirmiştir.

Fransız meclisine bir istizah

Paris 3 — Merkez fırkalarına mensup mebuslardan M. Paul Reynaud, başvekil M. Blumun Cenevredeki nutku hakkında bir istizah taktirini vermiştir. Bu münasebetle hükümetin dış politikası görülecektir.

Müracaat bürosu

Konya parti binasında halkın dilekleri dinleniyor

Konya (Akşam) — Valimiz Cemal Bardakçı Parti başkanlığını deruhte ettikten sonra halkın dileklerini anlamak ve devlet dairelerindeki işlerini takip ettirmek üzere parti binasında bir müracaat ve iş takip bürosu açmıştır. Bu Büroda, halkın dilekleri ve istekleri gününde tesbi tedilerek her akşam vali tarafından tetkik edilmekte, halkın ve bilhassa köylülerin devlet dairelerindeki işleri büro memurları tarafından takip ve intaç ettirilmektedir.

Fenerbahçenin yıldönümü

Yarın yapılacak merasim

Fenerbahçe spor klübünden: Klübümüz yarınki 5 Temmuz 936 Pazar günü 28 inci yılını kutluluyor. Her sene bu sevinçli günümüzde spor meraklılarına iyi bir gün yaşatmak isteyen klübümüz bu sene de bunun için en kuvvetli ecnebi takımları ile muhabereye girişti, gerek olimpiyad hazırlık müsabakalarının araya girmesi, gerekse en kuvvetli Avrupa takımlarının merkezî Avrupa kupası maçlarına iştiraki buna imkân bırakmadı. Bu imkânsızlık karşısında Galatasarayla, Güneşli kardeşlerimizin yardımını istedik. Ve bu dileğimiz kabul edildi. Futbol meraklıları bizi kutlama günümüzde karşı karşıya görecektir.

1 — Saat 16 bütün Fenerbahçeli sporcuların iştirakile geçit resmi.

A — Bayrak töreni.

B — Atatürk heykeline çelenk konma merasimi.

C — Fenerbahçe başkanı tarafından bir kaç söz.

2 — 16.30 En küçük iki futbol takımı arasında bir gösteriş maçı.

3 — Atletizm hareketleri.

4 — Saat 17.30 Fenerbahçe - Galatasaray karşılaşması.

A — Müsabakanın hakemî Ahmed Adem Göğdündür.

5 — İzdihama mahal kalmamak için gişeler saat 13 den sonra açık bulundurulacaktır

İngiltere silâhlanıyor

Hazine nazirinin Avamda bir nutku

Londra 4 (Akşam) — Hazine nazırı M. Çemberlayn, bu sene millî müdafaaya verilen tahsisat yüzünden bütçede açık olacağını söylemiş ve:

— İngiltere, millî müdafaasını kuvvetlendirmek ve Milletler Cemiyetine karşı taahhütlerini yerine getirmek için büyük bir gayret sarfına mecburdur dedikten sonra millî müdafa için şimdiye kadar verilmiş olan 20 milyon sterlin munzam tahsisattan başka, beş milyon sterlin munzam tahsisat daha istemiştir.

Brezilyada nehirler taşı

Rio de Janeiro 3 (A.A.) — Feyezanlar, Parahayba ve Mouloungou hükümetleri dahilinde tahribat yapmıştır. 497 ev harap olmuştur. Binlerce kişi, yersiz ve yurtsuz kalmıştır.

Müntehir gazeteci

Dün akşam dahili nezften öldü

Cenevre 4 (A.A.) — Dün sabah Milletler Cemiyeti meclisinde kendi vücudüne bir revolver kurşunu sıkı-mış olan foto muhabiri Stefan Luks akşama doğru dahili nezften ölmüştür. Kendisi 48 yaşında idi. Ölüren Almanyadaki yahudilerin vaziyeti üzerine cihanın dikkatini celbedecek olan bu hareketinden pişman olmadığını söylemiştir.

İngiltere Alman cevabını bekliyor

Cevabın yakında geleceği ümit ediliyor

Londra 3 (A.A.) — Selâhiyettar bir menbada öğrenildiğine göre Alman hariciye nezareti, İngiliz sualnamesine verilecek cevabı projesini M. Hitler vermiştir. M. Hitler, bu projeyi tetkik etmektedir. Vesika M. Hitler tarafından tasvib edildiği takdirde, önümüzdeki hafta içinde Londraya gönderilecektir.

Aksi takdirde bu cevabın tadili için bir müddet daha gecikecektir.

Siyasi mahafil, evvelce Almanyanın cevabın geciktirilmesi için ileri sürmüş olduğu sebeplerin halen mevcut olmadığını beyan etmektedir. Bu mahafil, bu sebeplerin şunlar olduğunu hatırlatmaktadır: Zecri tedbirlerin muhafaza edilmesi ve Fransadaki vaziyetin ve Fransız siyasetinin kararsızlığı.

Aynı mahafil, Almanyanın halihazırda cevabı vermek mecburiyetinde bulunduğunu çünkü geçenlerde avam kamarasında yapılan bir müzakere esnasında bu cevabı vermeğe İngiltere tarafından alehen davet edilmiş olduğunu ilâve etmektedir.

Bununla beraber Almanyanın vereceği cevabın memnuniyet sayan olmayacağı ve bir çok noktalarda tavike sebebiyet verecek mahiyette olacağı tahmin edilmektedir.

Bu Sabahki Telgraflar

Negüs tayyare ile Londraya gidiyor

Oradan hava yolile Habeşistana gideceği hakkında rivayetler var

...Londra 3 (A.A.) — Tayyareci Mollison, matbuat mümessillerine beyanatta bulunarak Necası tayyaresine alarak İngiltereye getirmek üzere yakında Cenevreye gideceğini beyan etmiştir.

Mollison, şu sözleri ilâve etmiştir:

Seyahatin teferruatını habes dedegasyonu ile görüşeceğiz. Necasının hava yolu ile dönmesi ihtimalinden bahsetmeği tercih ederim. Fakat bu mesele, mevzu bahis olmuştur.

Cenevre 3 A.A.) — Habeş delegasyonu, Reuter ajansı muhabirine beyanatta bulunarak Necasının Habeşistana tayyare ile dönmesinin hatıra bile getirilmemiş olduğunu söylemiştir. Necası, asamble toplantılarının sonuna kadar Cenevrede kalacak ve sonra Londraya dönecektir. Necasının projeleri malûm değildir.

HABEŞİSTAN İKİ NOTA VERDİ

Cenevre 3 (A.A.) — Habeş delegasyonu, Milletler Cemiyeti umumi kâtibî M. Avenola iki karar sureti projesi tevdi etmiştir. Habeşler, bunları asam-

bleye vermek fikrindedirler.

Bu iki projenin metni şudur:

1 — Asamble, Milletler Cemiyeti mukavelenamesinin 10 uncu ve 16 ncı maddelerine olan merbutiyetini beyan ve kuvvetle elde edilmiş fütubatu tanımlıyacağını ilân eder.

2 — 16 ncı madde mucibince arazisinin tamamıyetini ve siyasi istiklâlini müdafaa etmek için Habeşistana yardım etmek arzusunda bulunan asamble, Cemiyet âzasından olan devletlere Habeşistana on milyon İngiliz lirası miktarda yapılacak bir ikrazı temin etmelerini tavsiye edecektir. Habeşistan, bu istikrazı Milletler Cemiyeti konseyi tarafından tesbit edilecek şerait altında aktecektir.

Bu projelere M. Avenole hitap eden bir not merbuttur.

Bu notta şöyle deniliyor:

Habeş imparatoru, Cenevrede toplanmış olan milletlere bir takım sualler sormuştur. Bu suallere ancak bir kaç devlet cevap vermiştir. Şimdiki feci ahval ve şerait altında her devletin ken-

di hattı hareketini bildirmesi ve mesuliyetlerini açıkça ve ihlâskârane deruhte etmesi son derece mühimdir.

İTALYAN GAZETELERİNİN HÜCUMLARI

Roma 3 (A.A.) — Bütün gazeteler, Necasıya karşı büyük bir hüsnü kabul göstermiş olan Cenevreye karşı şiddetli hücumlarda bulunmaktadırlar.

Giornale d'Italia, diyor ki: Necası, faşist aleyhtarlarının ellerinde oynattıkları bir kukladan başka bir şey değildir. Âşayışı temin etmek ve Avrupaiları kurtarmak için İtalyan askerlerinin Adis - Ababa üzerine yürüyüşlerini tesri etmiş olmalarına teessüf ediyoruz.

NEGÜS BEYANATI

Paris 3 (A.A.) — Journal gazetesini, Negüs ile bir mülakat neşretmektedir. Negüs ezcümle demiştir ki:

«Eğer Milletler Cemiyeti hareketi gelir ise ve kendim memleketin müdafaası için lüzumlu parayı bulabürsem Habeşistana döneceğim.»

Suikast davası

Temmuzun on altısında yeniden muhakemeye başlanacak

Ankara 3 (Telefon) — Suikast davası hakkında temyizce verilen nakız kararı Ankara ağır ceza mahkemesince tetkik edilmektedir. Muhakemeye temmuzun on altısında, saat onda başlanacaktır. Şimdi Çulha köyünde oturan Çokat nahiyeye müdürü Şemseddine ve köylerine dönen diğer maznulara tebligat yapılmıştır.

Maznulardan Yahya, asker kaçağı olduğu ve bazı askerî suçlarda işlediği anlaşıldığından divanharçe 10 sene hapse mahkûm edilmiştir. Yahya Ankara hapis-hanesinde cezasını çekmektedir.

Profesör Malş geliyor

Ankara 3 (Telefon) — Öğrendiğine göre İstanbul üniversitesi kurulurken mütehasıs olarak çalışan profesör Malş temmuzun on beşine doğru İstanbula gelecektir. Mütehasısın bu seyahati resmi değildir. Bir seyyah olarak gelmektedir.

Boçkay takımı

Bugün Ankarada Demirsporta karşılaşacak

Ankara 4 (Akşam) — Boçkay takımı, Ankara mintakasile yaptığı anlaşma neticesinde bugün İstanbuldan buraya gelmiştir. Bugün öğleden sonra saat 16.30 da ilk maçı Ankara Gücü sahasında Eskişehir şampiyonu Demirsporta, ikinci maçı da yarın aynı sahada ve aynı saatte Ankara şampiyonu Ankara Gücü takımı ile yapacaktır.

Üniversite rektörü Ankarada

Ankara 3 (Telefon) — İstanbul üniversitesi rektörü B. Cemil Bilsel fakülterlerce alınan kararlar ve üniversite işleri hakkında Maarif vekâletile temas etmektedir. Rektör pazar günü İstanbula dönecektir.

İtalyan gazeteciler

Beşi şimdiden İtalyaya döndü

Cenevre 3 (A.A.) — Evvelki gün Cenevre kantonluğundan dışarı edildikten sonra Coppete gitmiş olan İtalyan gazetecilerinden beşi şimdiden İtalyaya gitmişlerdir. Diğer üç gazeteci, hâlâ Coppete bulunmakta olup bugün veya yarın İtalyaya hareket edeceklerdir.

Stefani ajansı muhabiri M. Marchini ile Gazetta del Popolo muhabiri M. Fascetti aleyhinde ithama medar olacak hiçbir şey mevcut değildir.

Bir ecnebi muhabir

Jurnal de Geneve ile bir çok Polonya gazetelerinin muhabirlerinden olan Valdemar Kolovski ekspresle gelmiştir. Türkiyede tetkikat yapacaktır.

Atatürkün teşekkürü

İstanbul 3 (A.A.) — Riyaseticumhur umumi kâtipliğinden: Kapotaj hakkının bayrağımıza geçmesi münasebetle yurdun bir çok yerlerinden gelen ve vatandaşların yüksek duygu ve bağlılıklarını bildiren yazılardan, Atatürk, çok mütehasıs olmuşlar ve teşekkürlerinin iblâğına Anadolu ajan-sını memur etmişlerdir.

Kalp liralı

Kalp gümüş liralı, eli kuruşluklar nasıl tefrik edilir?

Ankara 3 — Gümüş 100 kuruşlukların İzmir, Balıkesir, ve Kayseri ve eli kuruşlukların da Ankarada kalplarının imal ve piyasaya sürüldüğü anlaşılmıştır. Kalp paraların asıllarına nazaran gösterdiği noksanlar şunlardır:

100 kuruşlukların İzmir ve Balıkesirde imal olunanları kalay ve kurşun halitasından döküm suretile yapılmıştır. Bunların döküm tarzı kaba ve fena olup, kalphı bir bakışta anlaşılacaktır. Bu kalp paraların bilhassa T. C. harfleri hiç çıkarılmamış ve bu harfler, tırtıllar belli olmayacak şekilde birbirine karıştırılmıştır.

Kayseride imal olunan kalp yüz kuruşluklar ise gümüş, ve bakır halitasından ve 830 ayanına yakın bir itina ile yapılmış, ön ve arka resimlerinin döküm şeklinde muvaffak olunmuştur. Fakat kenar yazı ve tırtılı döküm ile çıkarılmamış ve kabartma T. C. harfleri de yapılamamış yalnız tırtıllar el ile kazanmak suretile yapılmıştır.

50 kuruşluklara gelince, bunlar da kalay ve kurşun halitasından döküm suretile yapılmıştır. Bunların da dökülmüş hali çok kaba ve fenadır. Kenar yazı ve tırtıllar katiyyen çıkarılmamıştır. Bunlar, bir bakışta belli olmaktadır.

Maliye teftiş heyeti reisinin tetkik seyahati

Ankara 3 (Telefon) — Maliye vekâleti teftiş heyeti reisi Cezmi yakında Avrupada bir tetkik seyahati yapacaktır. B. Cezmi Sovyet Rusyaya da uğrayarak bir müddet kalacaktır.

“AKŞAM”ın İzmir satışı acentalığı

Gezetemizin İzmir ve havalisi satışı acentalığı 1 Temmuz 936 tarihinden itibaren İzmirde Taşçılarda Vakıfhoca sokağında 24 numaralı yazıhanede Cemil Akyüze verilmiştir.

Hitlerin nutku

Almanya, haysiyetli ve hür bir sulh istiyor

Berlin 4 (Akşam) — Alman cumhur reisi M. Hitler dün Veimar şehrinde söylediği nutukta, Almanyanın sulh ve müsalemeye içinde yaşamak fakat aynı zamanda da haysiyet ve hürriyetini muhafaza etmek istediğini söylemiştir. Bugün M. Hitlerin daha büyük alâka uyandıracak yeni bir nutuk irad edeceği söyleniyor.

Nis havalisindeki oteller açıldı

Nis 3 (A.A.) — Côte d'Azurde otelcilik sanayii ihtilâfı sona ermiştir. Dün, bütün oteller açılmıştır. Maama-fih, otel sahipleri ile müstahdemleri arasındaki müzakereler devam etmektedir. Çünkü ücretler meselesi herüz halledilmemiştir.

İngiliz - Mısır müzakeresi

Londra 3 — İngiltere ile Mısır arasında yeniden konuşmalara başlanmıştır. İngiltere Kahiredeki askerini çekmeği kabul etmiştir. Yalnız tayyare meydana ve fevkalâde komiserlik binasında birer müfreze kalacaktır.

Kadastro teşkilâtı

Trakyada iki çeyet çalışmaya başlıyor

Ankara 3 (Telefon) — Kadastro yeni teşkilât kanununun tatbikine başlanmıştır. Trakyada şimdilik iki kadastro heyeti teşkil edilmiştir. Heyetlerden biri Kırklareli diğeri de Tekirdağ vilâyeti dahilinde çalışacaktır.

Kırklarelindeki heyetin fen âmirliğine Manisa kadastro fen âmiri Hakkı, kadastro müdürlüğüne Malatya kadastro müdürü Şükrü, Tekirdağ müdürlüğüne Adana kadastro heyeti azasından Mustafa, fen müdürlüğüne de İzmir kadastro fen heyetinden Celâl tayin edilmişlerdir.

İzmir kadastro müdürlüğünde Ziya Ferid, fen âmirliğinde de Refik Halit terfian ibka edilmişlerdir.

Manisa kadastro müdürü Kemal Ankarada yeniden ihdas edilen ikinci mintaka kadastro müdürlüğüne naklen getirilmiştir. Malatya kadastro müdürlüğüne Manisa kadastro azasından Osman Kâmil, Bursa fen âmirliğine Mehmed, Bursa tapu fen memurluğuna Ankara fen heyetinden Suat, Seyhan kadastro fen memurluğuna Bursa fen memuru Muhtar tayin edilmişlerdir.

Kadastro baş müfettişi B. Halit Zıyanın yerine tayin edilen fen müdürü Salih yeni vazifesine başlamıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA:

Bir bardak su
on para

Hem de Taşdelen; uydurmasından değil, gerçekçi Taşdelen. Bu şimdiki halde, bir gazeteci hulyası mıdır, sadece bir vaiden mi ibarettir? Yoksa fiile konmak üzere bir tasavvur mudur? Pek kestiremiyorum. Fakat Taşdelen menbaini ziyaret eden arkadaşlarımız böyle bir şeyin imkân dairesinde bulunduğunu temin ediyor.

Büyük bir damacana 200 bardak su bulunduğu hesap ediliyor. Şu halde bir damacana taşdelen suyu 50 kuruşa satılmaya olacaktır. Evkaf idaresi ise bir damacana bugün yalnız 15 kuruş aldığına göre, üst tarafı nakliye ücretine gidecek demek oluyor.

Evkaf idaresi bu meseleyi esaslı surette tetkik eder de ilk zamanlar için biraz fedakârlığı göze alırsa hikmeti vücudü olan hayır ve hizmet vazifesini hakkile anlamış ve ifa etmiş sayılacağımda şüphe yoktur.

Büyük öğreniyoruz ki hasret kaldığımız temiz bir su boşuna akıp gidiyor. Çünkü İstanbul şehri Taşdelen suyunu istihlâke yetiştiriyor. Halbuki İstanbul dünyanın iyi suya belki de en düşkün bir memleketidir. Bugün İstanbul Taşdelen suyunu yağ-betsizlik gösteriyorsa başka türlü yapmak elinden gelmediği içindir. Çünkü içecek suya bu kadar çok para vermeğe kadir olacakların sayısı maatteessüf mahduddur.

Boşa akan suların evkaf ta istifade etmiyor. Yalnız bu suyun bir kısmından damacana başına 15 kuruş almakla iktifa ediyor. Damacana başına 7, 8 kuruş alıp ta iki misli suşına 7, 8 kuruş alıp ta iki misli suşına sarfette varidatına hiç halel getirmeden şehir halkına bir hizmet etmiş olacağı meydandadır.

Yalnız, bunda en mühim rolü nakliye meselesi oynuyacaktır. Şirketi Hayriye halka hizmette evkaf idaresinin teşebbüsünü şüphe yok ki takviye ve teşci edecek, nakliyatın artması ihtimali karşısında ücreti indirecektir. Evkaf bir kamyon servisi yaptığı takdirde nakliye masrafı pek indirebilir. İstanbulda günde elli kuruşa rençberlik eden insanlar pek çoktur. Bunlar damacana arabaya yüklemek hususunda muntazaman istihdam edilebilirler.

Evkaf idaresi İstanbul belli başlı semtlerinde sadece depolar açarak büyük bir damacana suyu otuz kırk kuruşa sattığı gün bugünkü istihlâki iki mislini geçer. Bir iki kalabalık noktada perakende su satışı da bu hizmetin dairesini genişletebilir. Neticede evkaf bugünkü varidatını belki arttırmak imkânını bile bulur. Fakat bütün bunlar bir hesap meselesi olduğu için, katı hüküm artık neticede verilebilir. Herhalde bu ciddi surette düşünülmeğe değer bir teşebbüstür.

Akşamcı

Gümrüklerde 65 yaşını dolduran memurlar tekaüt ediliyorlar

Gümrük ve muhafaza teşkilâtında 65 yaşını dolduran memurlar bu ayın 14 üncü günü tekaüde sevk edileceklerdir. Şimdiden bunların listelerinin hazırlanmasına başlanmıştır. Fazla randımanlı gümrük memurlarına mahsus senelik ikramiye listeleri bugünlerde tamamlanarak tasdik için vekâlete gönderilecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

Terkos suyu
Yakında şehire
daha fazla su
verilecek

Belediye sular idaresi, su şebekesini bir kat daha takviye etmeğe karar verdiğinden önümüzdeki pazartesi ve salı günleri akşamları gece saat yirmi ikiden sabahın altısına kadar şehre su akıtılmayacaktır. Sular idaresi bu iki gece içinde yapacağı ameliyat ile şehre gelecek su miktarını arttıracak, bilhassa tazyiki çoğaltacaktır.

Vali parti merkezinde

Vali ve halk partisi İstanbul başkanı bay Muhiddin Üstündağ, dün öğleden sonra parti merkezine gelerek geç vakite kadar parti işleriyle meşgul olmuştur.

Bay Muhiddin Üstündağ, şehrimizi ziyaret eden Dahiliye vekili ve parti genel sekreteri bay Şükrü Kayadan parti işleri etrafında talimat aldığından Trakyadaki valiler toplantısına gitmemiştir. Pazartesi toplanacak olan vilâyet idare heyeti verilen talimat dairesinde parti işlerinde yeni tutulacak faaliyet esaslarına dair mühim kararlar verecektir.

Haliç şirketi

Belediye alacağını ne
surette tahsil edecek?

Haliç şirketi, imtiyaz mukavelesi mucibince, belediyeye vermeğe mecbur olduğu hisseden kurtulmak üzere belediye aleyhine bir dava açmış, mali vaziyeti müşkül olduğu için bu hisseyi vermeyeğe mahkemeden karar istemiştir. Uzun safhalardan geçen bu karar, belediye lehine neticelenmiş ve belediye de mahkeme kararına istinaden şirketin vapurlarına haciz koydurmuştur.

Fakat diğer taraftan belediye hükümetin kararına Haliç vapurlarını işlettiğinden haczin icraya konulması, yani vapurların satılarak birikmiş belediye hissesinin tahsili kabil olamamıştır.

Haliç şirketinin hukuki vaziyeti henüz muallâktadır. Mukavelesi henüz feshedilmemiştir. Hükümetçe bir karar verildikten sonra belediye, mahkeme kararına göre alacağını ne suretle tahsil edeceğini tayin edecektir.

İstanbulda 191 bin aile
soy adı aldı

İstanbulda 191 bin aile soy adı almıştır. Neticede, dün akşam vekâlete bildirilmiştir. Henüz soy adı almayanların miktarı da ayrıca tesbit edilmektedir. Maaşlı son günlerde her taraftaki müracaatlar pek çok olduğundan soy adı almamış ailelerin pek az olduğu tahmin ediliyor.

Kıymetli bir doktor öldü

Bir müddettenberi hasta bulunan Hekimbaşı doktor bay Muhiddin vefat etmiş ve cesanesi dün merasimle kaldırılarak defnedilmiştir.

Merhum, uzun müddet askerî baytar mektebinde fizyoloji muallimliğinde, Etfal hastanesi kulak, burun mütehassıslığında bulunmuş, vilâyet ve belediye meclislerinde azalık yapmış, eski müessesatı Hayriyeyi tesis ile müdürlüğünde bulunmuş, memleketin sıhhat ve imar işlerinde yaptığı hizmetlerle kendini tanıtmış kıymetli bir zattı. Hıfzıssıhhyaya aid 20 ye yakın eser yazmıştı. Merhuma mağfirediler, ailesine beyanı taziyet ederiz.

Buğday alımı

Ziraat bankası teşkilâtını
genişletiyor

Ziraat bankasının buğday teşkilâtını genişletmek üzere açtığı imtihanlara İstanbuldan 60 kişi girmiştir. Bunların evrakı Ankara'ya gönderilmiştir. 10 memur alınacaktır. Anadolu'da bankanın buğday satın alacağı muntakalarda çalıştırılacaktır. Kendilerinden her hangi bir yere gideceklerine dair teahhüdname istenilmiştir. Bir buğday ofisi teşkilatından şimdilik vaz geçilmiştir. Çünkü Maliye vekâleti bu işe lazım gelen tahsisatın bu seneki bütçeye konulmasına imkân bulamamıştır.

Böyle bir teşekkül için en az on milyon liralık sermayeye lüzüm görülüyor. Gelecek sene yapılması ihtimali vardır.

Bizde buğday fiyatları düşerken Amerika ve Avrupada yükselmektedir. Şikago borsasında fiyatlar bir günde 30 santim kadar fark kaydedilmiştir. Liverpool borsasında da yükselme vardır. Bu vaziyet ecebî memleketlere buğday ihracatını kolaylaştırır.

Amerikada mahsulün mühim bir kısmı havaların fena gitmesinden bozulmuştur. Bundan dolayı ihracat yapacak vaziyette değildir.

Ziraat bankası şehrimizde ucuz fiyatlarla satışa devam etmektedir. Banka fiyatları sertler için 5 kuruş 20 para, yumuşak kaliteliler için 6 kuruş 35 paradır. Piyasada birkaç ay evvel 9 kuruşu geçmiş olan Polatlı malları 7,11 kuruştan fazlasına alıcı bulamamaktadır.

Tekâüt hakkı

Bir kısım inhisar memurları
tazminat yerine tekaüt
maaşı istiyorlar

2028 numaralı tekaüt kanunu devlet hizmetinde 15 sene bulunmuş olan inhisarlar memurlarına tekaüt maaşı bağlanmak hakkını veriyor. İnhisarlardan yaşlarının 60 ı geçmesi dolayısıyla çıkarılanlarında da bu kadar hizmet etmiş emektar memurlar vardır.

Bunlar inhisarlar idaresinin vermek istediği tazminatı kabul etmiyerek tekaüt hakkından istifade için hükümete müracaat etmişlerdir.

Yaş tahdidi sebebiyle bu ay başında da inhisarlar idaresinden 64 memur ayrılmıştır. Tazminat alacaklara aid vergilerin, sandık aidatı kesildikten sonra kalan kısım üzerinden hesaplanması ve tazminata alâkahaların aldıkları en yüksek maaşın esas tutulması muvafık görülmüştür. İnhisarlar tekaüt sandığı iadresi bu esasa göre çıkan memurların istihkak kâğıdlarını hazırlamış ve divanı muhasebata göndermiştir. Henüz vize muamelesi bitmediği için tevziata ne vakit başlanacağı bilinmiyor. Zaten idareden ayrılanlar bu tazminatı kâfi buluyorlar ve hükümetin daha fazla atfet göstermesini bekliyorlar.

Tramvaylar tecrübe makamında saat bire kadar
işliyecekler

Tramvay şirketi nezdinde yapılan teşebbüsler neticesinde geceleri saat bire kadar tramvay işletilmesi şirketçe esas itibarile kabul edilmiştir. Ancak tarifeyi buna göre tebedil edebilmek üzere cumartesi gününden itibaren bir hafta müddetle bir tecrübe devresi geçecek, şayed müşteri bulunursa yaz mevsimine münhasır olarak tramvaylar geceleri saat bire kadar işletilecektir.

Atlama yasak

Tramvaydan her
atlayan 105 kuruş
ceza veriyor

Son günlerde tramvaylardan atlayanların çoğalmasından dolayı birçok kazalar vuku bulduğu görüldüğünden tramvaylardan atlamanın kati surette önüne geçilmesine karar verilmiştir. Bu yeni emir üzerine dün gece belediye zabıta memurları faaliyete geçmişler, Karaköy ve Beyoğlunda tramvaylardan atlayanları karakola götürerek para cezası zaaptı tanzim etmişlerdir.

Her atlayandan 105 kuruş para cezası alınmaktadır. Takibata devam edilecek ve atlamanın önü alınmıca kadar her atlayandan behemehal bu para cezası alınacaktır.

İstanbul şenlikleri programında
değişiklik yapıldı

2 temmuzdan 6 eylüle kadar devam edecek «İstanbulda kırk gün kırk gece şenlikleri» hakkındaki programı bir daha gözden geçirmek üzere tertip heyeti dün belediyeye toplanmış ve programda son tadilatı yapmıştır.

Kömür yakarken..

Çıkan kavgada hem
komşusunu, hem
karısını yaraladı

Cibalide Zeyrek caddesinde bir handa oturan Muharrem, mangala kömür koyarak hanın avlusuna bırakmış ve kendisi odaya girmiştir. O sırada aynı handa oturan Veli adında biri odasından çıkmış ve Muharrem'in bıraktığı mangalda marısk kokuyor diye hiddetlenerek mangal fırlatıp dökmüştür.

Bunu gören Velinin karısı Ayşe mani olmak istemiş de kocasına söz dinletmemiştir. Muharrem de odasından çıkmış ve Veli ile kavgaya tutuşmuştur. Veli e-line geçirdiği ekmeğe bıçağıla hem Muharrem'i hem de kendi karısı Ayşeyi yaralamıştır. Yaralıları hastaneye kaldırılmışlar, Ali yakalanmıştır.

İtfaiyenin göreceği işler

Belediye şehir meclisinden aldığı bir karara göre itfaiyenin gelişini güzel her işte kullanılmamasını temin etmiştir. Dün belediyeden alâkadarlara bildirildiğine göre itfaiye müddeumumiliğinin gösterdiği lüzumdan başka her türlü kazalarda kurtarıcı vazifesini görmeğe gidecek ve diğer işler için meşgul edilmeyecektir.

Adalarda deniz eğlenceleri

Adaları güzelleştirme cemiyetinin bu sene Adalara umumî rağbeti celbetmek üzere zengin bir eğlence ve şenlik programı hazırladığını ve geçen hafta pazar günü Büyükadada bir merkep yarışını yaptığını yazmıştı.

Cemiyetin 25 temmuzda yapacağı büyük eğlenceye aid teferruat programı hazırlanmıştır. Bu programa göre o gece yapılacak deniz eğlencelerine Kalamış vapuru ile iki istimbol, 4 büyük kayak ve birçok sandallar tahsis edilmiştir.

DAİMİ

Fotograf müsabakamızda kazananların isimleri dördüncü sayfamızdadır.

SOHBET:

"Kağrı"

Sabahattin Ali, henüz genç olmasına rağmen, değerini edebiyat âleminde kabul ettirmiş muharrirlerimizdendir. Kendisine, mektep ve nesil tesadüfüne değil, sırf eserinin meziyetlerine dayanarak bir mevki edinmiştir. Onun hikâyelerini, şiirlerini Ayda bir'de olduğu gibi Varlık'ta da, Ağaç'ta da görebilirsiniz. Yeni çıkardığı Kağrı'nın (1) son sayfalarını açın, bundan evvelki kitabı, Değirmen hakkında yazılmış tenkidlerden alınan parçaları okuyun, birbiri ile pek anlaşamayan kimselerin bile onun değerini tasdikte birleştiklerini görürsünüz.

Kağrı, bütünü itibarile, muharririn Değirmen'i yazdığı günlerdenberi ilerlediğini, olgunlaştığını ispat ediyor. O kitaptan bahsederken içinde en iyiden en kötüye kadar herşey bulunduğunu söylemiştim; Kağrı'daki on üç hikâyenin, daha doğrusu on iki hikâye ile bir kısa romanın hepsi için iyidir diyemsek de bu kitapta en kötünün bulunmadığı muhakkaktır. Kağrı'da artık bayağı aşk hikâyelerine düşmeyen, cici bici şeylere kapılmayan bir muharrir var.

Sabahattin Ali'nin artık yolunu bulmuş olduğu söylenebilir mi? Buna bir cevap vermek elbette ki güçtür. Gerek kendisini, gerek eserini çok sevdiğim için samimiyle söyleyeceğim: Sabahattin Ali bugünkü yolunu bırakmaz, onu aşmıca edebiyat tarihimize usta bir muharrir diye anılabilir; fakat daima ikinci safta, hatıra geldikçe hürmet ve takdirle anılmakla beraber daima hatıra gelmeyen «küçük» muharrirler arasında kalacaktır.

Gerek Değirmen'in ikinci kısmındaki hikâyeleri, gerek Kağrı'nın on iki hikâyesini okurken Sabahattin Ali'nin köylüyü, işçiyi, fakir ve zavalı insanları görme ve gösterme kabiliyetine hayran oluyoruz. Hele güzel cümlelere, şu «edebiyat» denilen şey tenezzül etmeden anlatması, doğrudan doğruya mevzu girişi bize soy bir muharrir karşısında olduğumuzu bildiriyor. Bu genç adamın üslûbunda, klasiklerinkini andıran bir çıplaklık, bir «yalınlık» var. «Kağrı» hikâyesi şöyle başlıyor:

«Bir tarla meselesi yüzünden Savrukların Hüseyin Arkbaşında Sarı Mehmed'i vurdu.»

Bu kadar düz, bu kadar direct bir ifade, ancak en cesaretilerin kârıdır. Bugünkü muharrirlerimiz arasında hikâyesine böyle başlayabilecek, hattâ böyle bir başlangıcı fevkalâde bir şey sayanlara gülmeyecek az adam tanımıyorum. Ama ne yapalım ki asıl sanat bununla başlar. Bilmem Sabahattin Ali T. F. Powys'in hikâyelerini okumuş mudur? Bugünkü İngiltere'nin en usta muharrirlerinden biri olan Powys de, Sabahattin Ali gibi köylülerin, fıkara veya orta halli insanların hayatını anlatır; onların ızdıralarını tasvir edip onların ızdıralarına iştirak eder. Bittabi onun hikâyeleri ile Sabahattin Ali'ninkiler arasında, bir İngiliz köyü ile bir Anadolu köyünün, ihtiyar bir İngiliz üstad ile genç bir Türk muharriri arasında (Devamı yedinci sayıfede)

Nurullah Ataç

(1) 1 cilt, 184 sayıfa, 50 kuruş. (Yeni kitapçı).

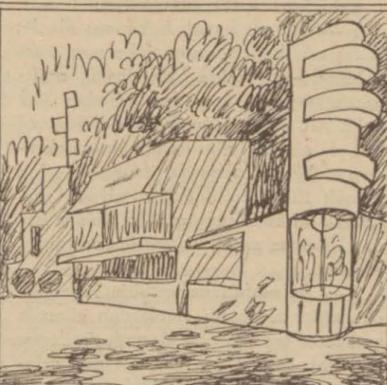
Bay Amcaya göre...

Her sene Galatasaray lisesinin koridorlarına sıkışan yerli mallar sergisi bu yıl Taksim bahçesine geçince bir kat daha güzelleşti Bay Amca!.. Buradaki ferahlık aynı zamanda ekonomik ferahlığın da bir ifadesi oldu...

Yurddaşlar bu vesile ile Taksim bahçesinde bedava hava aldıkça serginin 365 gün açık kalmasını dileycekler sanırım!...

Bu yıl pavyonlar da çok itina ile yapılmış Bay Amca!.. Bu sergiye yerli mallar sergisi değil, modern mimari sergisi dense yerli!...

Hele inhisarlar pavyonuna bak, ne güzel!.. İçkiler nefis!.. Pavyon nefis!.. İnhisarlar idaresi bu yıl bütün güzellikleri bir yere toplamış!...

B. A. — Şu halde pavyonun üstündeki yazıda bir eksiklik var! — ?... B. A. — Buraya (Muvaffakiyet inhisarı) demeliydi!

Daimî fotoğraf müsabakamız

Amatörlere mahsus daimî fotoğraf müsabakamızın bu haftaki seçiminde (üçer) liralık kitap hediyemizi kazananlar: 1 — Ankara, Yenişehir Ataç sokağı No. 31 A. Affan Egemen. 2 — Ankara Dahiliye vekâleti kültür şubesinde Mustafa Ragıp. 3 — Çengelköy Havuzbaşı No. 16 S. Zihni. 4 — Japonya, Meguroku, Tokyo. Şimo Meguro No. 559, 3 Çöme Ümit Karapınar.

TEPEBAŞI BAHÇESİ

Bu akşam

Yeni VARYETE TRUPU'nun temsili münasebetile Büyük Gala Suvarisi
6 LUCKY GIRLS - FERRY THE DARRAS DANCERS
DELYA ve DRAGOR Leo Marjane THE HANSENS COSTELLOS
Poldy JULIA REYES - CHIQUITA ve ROMANEE, MİMİ MUMM.
3 MEXİCANOS 4 İVANOW'S

Her gün saat 17 buçukta Maestro URZICEANU'nun idaresinde
ve Soprano MİNA NİCOLAU'nun iştirakile 8 kişilik
ÇIGAN ORKESTRASI tarafından APARATİF KONSER

Fiatlar elverişlidir. Dühüliye serbesttir.

Lokantanın taraçasında DİNE KONSER tabldot 150 kuruş
Her Cumartesi ve Pazar günleri 17 de bütün VARYETE programile
M A T İ N E

TAKSİM BAHÇESİ

Bu akşam Avrupadan yeni gelen 20 Büyük Artistin iştirakile YENİ PROGRAM
VİYANA CAZ ORKESTRASİLE her akşam DİNE - KONSER
Saat 24 den itibaren: K A R A M B A
Pazar saat 11 - 13 M A T İ N E D A N S A N
Saat 17 1/2 BÜTÜN PROGRAMLA M A T İ N E
Fiyatlar 85 ve 50 kuruştur.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Görülen lüzum üzerine 8/7/936 da yapılacak olan üstüğü eksiltme-
si 20/7/936 ya ve 6/7/936 da yapılacak olan elektrik malzemesi ve
Gloplar ile ilâç eksiltmeleri 24/7/936 tarihine tehir edilmiştir.
Eksiltme saatlerinde değişiklik yoktur. (3748)

Istanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Tıp fakültesinin 5 ci sınıf talebelerinin kamp vaziyetleri değişmiş-
tir. Bu talebelerin kampları 2 Temmuz 936 tarihinde başlayacaktır.
Hemen kampta talim taburu komutanlığına baş vurmaları ilân olu-
nur. (3739)

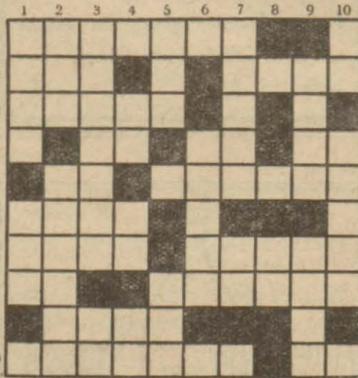
Belediye Sular İdaresinden:

Şebekede yapılan takviye ameliesinden dolayı Temmuzun altıncı
pazartesi ve yedinci salı günleri akşam saat yirmi ikiden sabah al-
tıya kadar şehire Terkos suyu verileceğini muhterem halka itizarla-
rımızla bildiririz. (3689)

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 — Bilyalı bir oyun (7).
- 2 — İnce dantel (3) Çocuk (4).
- 3 — Kirpiklere sürülen (5).
- 4 — Boy değil (2) Alfabenin bir harfi (2) ile muhafefi (2).
- 5 — Beyaz (2) Bir musiki âleti (6).
- 6 — Reklam (4).
- 7 — Katre (4) Hediye (5).
- 8 — Sanat (2) Menba (6).
- 9 — Pasta (4).
- 10 — Hortlak (7) Ayı yuvası (2).

Yukardan aşağı:

- 1 — Kasırga (4) Vermek (2).
- 2 — Güzel (3) Denizde açık gellî tâ-
biri (6).
- 3 — Yersiz yurdsuz (7) İsim (2)
- 4 — Boy değil (2) Sual (2) Nida (2).
- 5 — Aktörün yaptığı (3) Kanat (3).
- 6 — Çengel (5).
- 7 — Bir isim (5) Nida (2).
- 8 — Ayı yuvası (2).
- 9 — Anadoluda bir vilâyet (4)
- Şahşi (4).
- 10 — Nota (2) Er (5).

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa: 1 — Düzenli - De,
2 — Uşak - Eksi, 3 — Tül - Taze, 4 —
Misafir, 5 — Temiz - Saki, 6 — Ek -
Cenap, 7 — Ki - İp, 8 — Aramak -
Ana, 9 — Şam - Neclâ, 10 Ayak - Ta.
Yukardan aşağı: 1 — Dut - Te-
maşa, 2 — Üşümek - Ray, 3 — Za-
lim - Kama, 4 — Ek - Sicim, 5 —
Taze - An, 6 — Le - Nikel, 7 — İkti-
sap, 8 — Şarap - Ali, 9 — Diz - İnat,
10 — Emir.

YENİ NEŞRİYAT:

KİTAP ve KİTAPÇILIK

Mecmuasının on üçüncü sayısı da fay-
dalı yazılarla intişar etmiştir. Burhan Bel-
genin Türkçeye çevirdiği Von Bischoffun
eseri olan ANKARA ile diğer Türkçe
ve son zamanlarda çıkan ecnebi diideki
kitaplar hakkında birçok yazılar vardır.
Yeni kitaplar, Türk ve ecnebi posta pul-
larına dair malûmat alma isteyenlerle fo-
to amatörleri bu mecmuayı takip etme-
lidir.

Boğazlar meselesi

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM

Esbak İstanbul Valisi

Gazetemizi okuyanlar bu eserin mü-
ellifini pek iyi tanurlar. Müellifin ismi
eserinin nekadar dikkat ve tetebbü ile
hazırlanmış olduğunu bildirmeğe kifay-
yet eder. Bay İrtem, günün bu en mü-
him meselesi hakkında yaptığı tetkikleri
bu defa bu eserle meydana koymuştur.
Boğazlar meselesinin bidayetinden
son gülere kadar geçirdiği safhalar hak-
kında tam ve toplu bir fikir hasıl et-
mek isteyen okuyucularımıza bu kıymetli
eseri ehemmiyetle tavsiye ederiz.

Taksim bahçesinde
bu akşam saat 21,45 de

HALİME

Pek yakında

RAHMET EFENDİ
Masalarınızı ayırı-
nız - Telefon 43703

BORSA

Istanbul 3 Temmuz 1936
(AKŞAM KAPANIŞ FİATLARI)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,—	İş B. Hamiline	9,90
Kuponsuz 1933	—	Bankası	85,—
istikrazı	95,—	T. C. Merkez	—
Ünütürk I	21,20	Anadolu hisse	24,65
» II	19,90	Telefon	8,50
» III	20,—	Terkos	12,75
Mümessil I	44,95	Çimento	9,35
» II	43,25	İttihat değir.	8,60
» III	—	Şark	0,70
İş Bankası	9,90		

(Para (Çek fiatları)

Paris	12,05	Prağ	19,14,88
Londra	629,50	Berlin	1,97,94
New York	79,75	Madrid	5,81,50
Milano	10,13,57	Belgrad	35,02,40
Atina	84,37,—	Zloti	4,19,—
Cenevre	2,44	Pengo	4,29,90
Brüksel	4,72,20	Bükreş	107,59,64
Amsterdam	1,17,19	Moskova	24,94,50
Sofya	63,10,64		

Üsküdar askerlik şubesinden:

1 — Şubede kayıtlı bulunmuş olanlar-
la taşrada kayıtlı olupta şube mintakası
dahilinde oturmakta olan piyade sınıfı-
na mensup ihtiyat yarsubaylardan 313
dahil 326 dahil doğumlular 1/Ağustos/
936 da piyade kit'asına iltihak etmek ü-
zere sevkedileceklerinden muameleleri ya-
pılmak üzere bu doğumlu piyade yar-
subayların 20/Temmuz/936 gününe ka-
dar Üsküdar askerlik şubesine müracaat
etmeleri.

2 — Bu sınıfa mensup birinci madde-
de doğumları yazılı olanlardan günümü-
re muhafaza teşkileri kit'alarında üniforma-
lı olarak çalışanlarla hariciye memurlar-
ından olupta memleket hududu dışında-
kilerle tahsil ve ticaret maksadı ile ya-
bancı ellerde bulunanlar gelmeyecekleri
gibi stajını bitirip terhis edilmiş olanlarla
iki seneyi geçmemiş olanlar da sevkedi-
lmeyeceklerinden bu gibilerin de mür-
acaatlarına lüzum olmadığı ilân olunur.

Ulukışla Kaymakamlığından:

Eksiltmeye konan iş:

- 1 — Ulukışla kasaba ve köylerinde yaptırılacak 28,862 lira 68 ku-
ruş bedeli keşifli 28 tek, 32 çift göçmen evi kapalı zarf usulüyle eksilt-
meye konmuştur.
- 2 — Teminatı muvakkate 2164 lira 70 kuruştur.
- 3 — İhale 15/7/936 perşembe günü saat 14 de Ulukışla iskân daire-
sinde iskân komisyonunca yapılacağından isteklilerin müracaatları
ilân olunur. (3745)

Van Valiliğinden:

- 1 — Vanın Havasor ovasında ve ayrıca Van ile Edremit köyü ara-
sında sahile yakın Hükümetçe gösterilecek mevkiide cem'an 250 göç-
men evi yaptırılacaktır.
- 2 — Yekün keşif bedeli 141,692 lira 50 kuruş ve beherinin keşif be-
deli 566 lira 77 kuruş olan bu evlerin ihalesi kapalı zarf usulüyle eksilt-
meye konulmuştur.
- 3 — Eksiltme 30/Haziran/936 gününden 15/Temmuz/936 çarşam-
ba günü saat 16 ya kadardır.
- 4 — Usulüne göre doldurulup kapatılacak olan bu zarfların adı ge-
çen saate kadar vilâyet eksiltme komisyonuna verilmiş bulunacaktır.
- 5 — Zarf içine konulması icabeden teminat makbuzu veya banka
mektubu muhteviyatı % 7,5 hesabıyla 10,626 lira 93 kuruş olacaktır.
- 6 — Bu işe aid plân ve keşif, şartnameler Van vilâyet makamından
alınır. (3746)

HÜSEYİN CAHİDİ

Fikir Hareketleri

141 ci sayısı çıktı

4 - Temmuz 1936 - Cumartesi
İÇİNDEKİLER:

Sosyal felsefe usulleri ve fizyo-
loji (Georges Sorel) — Milli şeref
ve haysiyet (Francis Delaisi) —
Meşrutiyet hatıraları (Hüseyin Ca-
hid Yalçın) — Kavımların psiko-
lojisi (Francesco Nitti) — Japonya,
Hindi, Irak, Afrikayı fethedi-
yor (Antoine Zischka) — Terbi-
yeye dair konuşmalar (Alain) —
Bugünün sahibleri: (De Valera) —
Henry de Zogheb) — Matbuat
Hayatı (Bir bayrak altında) (Hü-
seyin Cahid Yalçın) Sosyal Mu-
kavele yahut Siyasi Hukuk pren-
sipleri (J. J. Rousseau) — Türk
Mektupları (Kanunî Sultan Süley-
man zamanına aid bir frenk sefa-
retnamesi) (Ogier Ghiselin de
Busbecq) — Kitaplar arasında
(Küçük notlar) — Lehte aleyhte.

Fiatı her yerde 20 kuruş

Fikir Hareketlerinin 5 inci cildi
de cildlendi. Yirmi altışar nüshadan
mürekkep her cildi gayet zarif ve
güzel bir şekilde beşer liraya mat-
baamızda satılmaktadır. Perakende
nüshalar temiz bir surette muhafaza
edilmiş ise cild bir liradır. Taşra
siparişlerinden posta ücreti almaz.
Para yerine zarf içinde posta pulu da
gönderilebilir.

Müracaat mahalli: Akşam mat-
baası müdürlüğü.

Istanbul altıncı icra dairesinden:

Bir alacağın temini için hacz edilip
paraya çevrilmesi istenilen ince pa-
muklu muhtelif cins manifatura eş-
yası açık arttırma ile 8/7/936 günü
saat 13 sıralarında Sultanhamam Sa-
nihiye hanı içinde satılacağı ilân olu-
nur. (24198)

Radıyo

AKŞAM'ın tavsiye ettiği günün
mühim programı

4 Temmuz Cumartesi

Istanbul 18 Dans musikisi (Plâk), 19
Haberler, 19,15 Muhtelif plâklar 19,30
Çocuk saati: Hikâyeler, 20 Muhtelif so-
lolar (Plâk), 20,30 Stüdyo orkestraları,
21,30 Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının
gazetelere mahsus havadis servisi veri-
lecektir.

5 Temmuz 936 Pazar

Istanbul — 12,30: Muhtelif plâk
neşriyatı ve Halk musikisi, 18: Taksim
bahçesinden nakil. Muhtelif varyete
numaraları, 20: Sololar (plâk), 20,30:
Stüdyo orkestraları, 21,30: Son ha-
berler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajans-
ının gazetelere mahsus havadis servisi ve-
rilecektir.

AKŞAM Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan
ecnebi memleketler: Seneliği
3600, altı aylığı 1900, üç
aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş
kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Rebiülâhîr 14 — Ruzuhızır 59
S. İsmak Güney Oğlu İkinci Akşam Yatırı-
m E. 6,29 8,49 4,34 8,34 12,00 2,02
V. 2,14 4,33 12,18 16,18 19,44 21,47

İdarehane: Babiâli civarı
Acımusluk Sok.
13 No.

DÜŞÜNCELER:

Bilmem nerenin imarı

Dünkü AKŞAM'da şöyle bir haber gözüme ilişti:

«Üsküdarın imarı. İskele meydanının tevsi kışa kadar bitecek.»
Dikkat ediyorum hangi kasabanın yanında bir dağ, dağın tepesinde kar ve çam ağacı varsa o kasabada çıkan gazeteler, o kasaba belediye erkânı derhal şu fikri ileri sürüyorlar:

«Bizim şirin kasabamız İsviçreden nümunedir. İsviçre de lâf mı? Eşine emsaline dünyanın hiç bir yerinde raslanmaz. Bizim kasaba bir turizm merkezi olacaktır. Ha gayret!»

Dağı ve çamı olan kasabalar şehirler nasıl şıppadak İsviçreye benzetiliyorsa, deresi ve deniz kıyısı olan yerler de hemenecik Avrupanın, Amerikanın şu su şehrine bu plâjna teşbih ediliyor.

Bu zihniyetin başka bir gösterişi de «imar» sözüyle ifade edilmektedir. Üsküdarın imarı Serlâvhasının al-

tında bu imarın iskele meydanını genişletmek olduğunu anlıyorsunuz. Yani göze derhal batacak, cakalı faaliyet, Üsküdarın iskele meydanını bilmem hangi Avrupa şehrinin bilmem ne maydanı gibi yapmak.

Üsküdarıma imar işine neden iskele meydanının açılmasıyla başlanıyor. Üsküdar ki İstanbul'un en kalabalık, fakat en bakımsız semtidir. Mahalle aralarında geçilecek yol yoktur ve bu sokakların bir çoğu geceleri karanlıktır. Elektrik girmediği mahalleler yığılmıştır. İmara niçin bu mahalle içlerinden, yani asıl Üsküdar'ın, esnafın, işçinin, küçük memurun oturduğu sokaklardan başlanıyor.

Üsküdarın iskele meydanı isterse Parisin Konkord meydanına benzetilsin. O meydanın iki adım ötesinde kanallık, harab, köstek yol gibi sokaklar durdukça bu iskele meydanından Üsküdarlıya ne fayda var?

Orhan Selim

Dünyada Neler oldu, Neler oluyor?

UÇ BİN SENE SONRA

İngiliz antropoloji bilgini meşhur doktor Herbert Parker bir eser neşretti. Bu eserde diyor ki:

— 3,000 sene sonra insanların kafası cascavlak kalacaktır, çünkü saçlar elektrik, gaz ve saire ile bozulacak olan havayı nesimiye dayanıyacaktır.

Dişsiz kalacaktır, çünkü medeni yemekler dişleri bozacaktır. Dişler çığ et çiyemek içindir. Halbuki biz pişmiş et yiyoruz.

5,000 sene sonra insanlar miyop olacaklardır. Çünkü gözler avlanırken uzağı görmek içindir, bir kaç santimetre öteden kitap okumak için değil.

Kulakları duymıyacaktır. *
Üç bin sene sonra doğacaklarla beş bin sene sonra dünyaya gelecekler düğünlülüdür...

ÇARESİ...

İtalyanların gorgonzola diye bir peynirleri vardır. Bu peynir Peruda çok meşhurdur, hermen herkes bu peyniri yer. Zecri tedbirlerin tatbikinden sonra hükümet bu peynirin ithalini yasak edememiş, halk isyan eder diye korkmuş. Bunun üzerine bu peyniri kimyevi ve tıbbi madde olarak listeye geçirmişler. Bugün bu peynir Peru bak-kallarında değil, eczanelerinde satılıyor. Kitaba uydurmak buna derler işte...

ROKFELLER DEMOKRAT

Milyarder John Rockefeller çok demokrat, mütevazı bir adammış. Buna misal olarak diyorlar ki:

Rokfeller tiyatroya gideceği zaman katiyen evvelden bilet almıyız, halk arasına karışır, sıra bekler.

Buna demokratlıktan ziyade hasislik dense caizdir. Çünkü Rokfeller evvelden bilet alırsa, bileti alanla bileti verene bahşis vermesi lâzım gelir. Rokfeller ise havadan kimseye metelik bile vermez.

İtalyan âyan reisi gitti

İtalyan âyan reisi M. Federzoni ve zevcesi vapurda

Üç gündün beri şehrimizde bulunan İtalyan âyan reisi M. Federzoni ve zevcesi dün sabah Kirinale vapurle

İtalyaya hareket etmişlerdir. Roman-yadan gelen 60 İtalyan talebesi de aynı vapurla gitmişlerdir.

KANSIZLIK Nörasteni, zayıf ve Chlorose
benizsizlik için yegâne deva kani thya eden
En müstahip etibba tarafından tertip edilmiştir.
SIROP DESCHIENS, PARIS

Şark demiryolları umumî heyeti toplandı

Ekseriyet olmadığından içtima 6 ağustosa bırakıldı

Şark demiryolları kumpanyası işletme imtiyaz ve tesisatının satın alınması hakkında hükümetimiz tarafından yapılan tebligat üzerine içtima çağırılan kumpanya heyeti umumiyesi dün toplanmıştır.

Toplantıda hükümetimiz namına kumpanya nezdindeki Nafia baş müfettişi B. Salâhaddin ve Devlet demiryolları tarife müdürü B. Naki hazır bulunmuşlardır.

Kumpanya idare meclisi reisi B. Burhaneddin hükümetimizin tebliği hususunda görüşmek üzere fevkalade içtima akdi için lâzım gelen kanunî nisabın henüz temin edilemediğini ileri sürerek toplantının bir ay sonra bırakılacağını bildirmiştir. Hükümet delegeleri, ticaret kanununun 366 nci maddesine dayanarak bu hususta ihtirazi kayıtlar dermeyan etmişler, bu maddeye göre muamele yapılarak ikinci içtima olmak itibarile bu defa ekseriyet aranmaması icap ettiğini, içtimanın böyle talik edilmesinin doğru olmadığını söylemişlerdir.

Kumpanya mümessilleri buna itiraz etmişler, ticaret kanununun 386 ncı maddesine istinad ederek hisse senedlerinden en az yüzde ellisinin iştiraki temin edilemediğini ve hissedarların ekseriyetinin reyleri alınmaksızın bir karar verilemeyeceğini iddia etmişler ve içtimanın talinde ısrar etmişlerdir.

50,000 hisseye mukabil ancak 4100 hissenin içtima için bankaya tevdi edildiği diğer hisse sahipleri Avrupada oldukları için masrafa girmek maksadile bankaya hisselerini yatırmadıklarından içtima vekil göndermedikleri anlaşılmıştır.

Kumpanya bundan sonraki içtimada ekseriyeti temin edebilmek için hisselerin bankaya yatırılma muamelelerinin masraflarını karşılamak üzere mevkletimizden hisse senedi başına 50 kuruşluk döviz çıkarılmasına müsaade edilmesini istemiştir.

Bunun üzerine içtima 6 ağustosa bırakılmış ve kumpanyanın isteği telgrafla Ankaraya bildirilmiştir. Kumpanya, bundan sonraki içtima zamanında hisselerin yüzde 33 ünün iştirakini zaruri buluyor. Maamafih icabında kanunî muameleye girişileceğinden kumpanyanın ağustos içtimasında nisabı temin ederek satın alma işinin müzakeresine imkân vereceği umuluyor.

Liman tarifeleri

Kömür yükleme ve boşaltma tarifeleri de indirilecek

İktisad vekâleti baş müşaviri Von der Portenin şehrimize gelmesi pazartesi gününe kalmıştır. O gün mütehasıssı huzurunda vapurlar bordolarından İstanbul rıhtımlarına yanaştırılarak tüccar eşyasının çıkarılması tecrübeleri yapılacaktır. Gümrük ambarlarının biran evvel liman idaresince devri için gümrük baş müdürü B. Mustafa Nurinin iştirakile pazartesi günü bir komisyon toplanarak işe başlayacaktır. Liman idaresi tarifeleriyle birleştirilen palamar ve hamal tarifelerinin ehemmiyetli surette ucuzlatılacağı söyleniyor.

Kömür yükleme ve boşaltma ücretleri de indirilecek tarifeler arasındadır. Çünkü bundan evvelki tenzilât maksadı temine kâfi gelmemiştir.

Türk kömürlerinin burada satılacak yerde Pirede daha müsaid fiatlerle alıcılara arz edilmesinde doğru görülüyor. Yeni tedbirlerle ecnebi alıcıların limanımızla daha ziyade muameleye girişmelerine imkân verileceği umuluyor.

Alenî teşekkür

Zevcemim Boğaziçi vapurundan çıkarken kaybetmiş olduğuna elmas taşlı gükün ığnesini, kendisine satmak isteyenleri hem polise teslim eden hem de bana telefonla haber veren Bedesten kuyumcularından B. Yani Mavromatis ile Taşçoğlu B. Said Hakkiya bu namuskârlıklarından ve meseleyi kemali ciddiyet ve süratle tahkik etmiş olan polis ikinci şube müdürü B. Necati ile muavinine ve yankesicilik masası şefine gösterdikleri alâkadan dolayı teşekkür edim.

Ahmed Hidirî

Boğazlarda tahkimat siparişi şimdiden alınmıştır

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

kıyın kurtuluş mücadelesine müzaheret gösterdi. Lozanda Sovyet hükümeti Türkiye'ye karşı hasmane emeller takib eden devletlerin filolarına karşı Türk milletinin Boğazları mutlak olarak müdafaada hür olması için ısrarla mücadele etti. Türk-Sovyet dostluğu, Türkiye'nin kuvvetlerini tasdik edip yakın Şarkta ciddi bir sulh kalesi olmasında kuvvetli bir âmil oldu. Türkiye'nin bu kuvvet buluşu şimdi kendisine Akdenizin yuva olduğu harp tehlikeleri karşısında Lozan muahedesinin tadilini ileri sürmeye imkân verdi. Sovyet Rusya da bu teşebbüse memnuniyetle müzaheret etti. Maalesef Türkiye'nin Boğazlar hakkında teklif ettiği projenin Sovyet Rusyaya karşı dostane olduğu söylenemez. Çünkü memleketimizin en meşru menfaatlerini gözetmiyor.

Filhakika, Sovyet Rusyanın hudutları yalnız Karadenizde bulunuyor. Baltık denizinde, Arktik denizinde ve Pasifik denizinde de hudutları vardır. Sovyet Rusyanın filolarını bir denizden diğerine vaziyetin icabatına göre nakletmek imkânını elde bulundurmasını lüzumlu kılan müdafaazarureti işte bundan doğmaktadır.

TANINAN BİR HAK

Bu keyfiyet Türkiye'nin emniyeti menfaatine muayir değildir. Çünkü Türkiye pek âlâ biliyor ki, Sovyet Rusyanın harici siyaset esaslarından birisi de yalnız her türlü ilhak hususlarından vazgeçmek değil aynı zamanda ve bilhassa emperyalist siyasetlerin şimdiki kadar mevzuunu teşkil etmiş ve ileride de teşkil edebilecek olan milletlerle dostluklarıdır. Bundan başka Sovyet Rusya Türkiye'nin Boğazları bilâkaydû şart teslim etmek hakkını tanımaktadır. Bu hak Türkiye'nin emniyeti menfaati icabatındadır. Fakat Sovyet Rusya harp gemilerinin bir denizden diğerine geçmesini hususunda bir tasnif vücuda getirilmesinin Türkiye'nin emniyeti ve müdafaası keyfiyetleriyle hiç bir alakası yoktur. Eğer bunda bir takım mahzurlar varsa o da Sovyet Rusyaya muhasım olan emperyalist devletlerin menfaati bakımındandır. Bu, Montreux konferansında, Karadeniz ve Akdenizde hususi hiç bir menfaati olmayan Japon delegesinin müdahalesiyle sabit olmuştur. Japon delegesi Sovyet Rusyanın bir denizden diğerine filosunu nakletmek gibi meşru hakkına karşı itirazda bulunmuştur. Keza bu, Sovyet Rusyanın Karadenizde imtiyazlar aradığı yolunda Alman emperyalist matbuatının neşriyatıyla sabittir.

BOĞAZLARDA TAHKİMAT SİPARİŞİ

Bizzat Türkiye'nin aldığı vaziyeti de Türkiye'nin müdafaası bakımından anlamaya imkân yoktur ve ancak Sovyet Rusyaya muhasım kuvvetler tarafından yapılan tabyikin bir makede suretinde izah olunabilir. Bu hususta şunu belirtmek muvafık olur ki, - aldığımız haberlerden biliyoruz - bir emperyalist devlet Boğazlarda tahkimat siparişini daha şimdiden Türkiye'ye almıştır. Bu devletin Türkiye üzerindeki nüfuzunun kuvvet bulduğu bundan da anlaşılır. Karadenizde sahildar bulunmayan devletleri aynı seviyede tutmak teşebbüsleri ancak böyle bir tesir ile izah olunabilir.

Karadenizde sahildar olmayan devletlerin Karadenize girecek harp gemileri ve Karadenizden çıkacak Sıvyet gemileri arasında aynı tonilâto nisbetlerini derps eden projeksiyle Türkiye Karadenizde sahildar olmayan devletlerin hangi menfaatini gözetiyor? Sovyet Rusya için hudutlarının emniyeti mevzuubahistir. Sahildar olmayan devletler için Türk projesi «Nezaket ziyaretlerini» kastediyor.

Biz, beynelmülî münasebetlerde nezaketin çok taraftarıdır. Fakat nezaket ve emniyet gibi birbirinden bu kadar farklı iki şey nasıl beraber tutulur? Nezaket amatörlerinin bu ziyaretleri hangi limanlara yapılacaktır. Bu desisekâr meseleyi ortaya atacağız. Bu «beraberleştirme» keyfiyetini kaydetmek, bir nezaket değil fakat bambaşka bir şeyin mevzuubahis olduğunu anlamaya kafidir.

SOVYET RUSYANIN MENFAATLARI

Sovyetler birliği, Türk teklifinin hiç bir suretle kendi menfaatlerini tatmin etmediği telekkisindedir.

Boğazlar meselesi ya Karadenizin açık deniz ilâm veyahud da kapalı deniz ilâm suretinde halledilebilir. Birinci şıkda, Karadenizde sahili olmayan hiç bir devlet gemilerini bu denize sokmak hakkını haiz olamaz. İkinci şıkda ise Karadenizde sahili olmayan devletlere, filolarını Karadenizde bulundurmasını

denize sokmak serbestisi reddedilemez. Bu husus, Türkiye emniyet menfaatleri ile birlikte, Milletler Cemiyeti statüsünün tecavüz halinde bütün cemiyet âzasının karşılıklı yardımla alâkadar hükümetlerinin tatbiki gözönünde tutularak yapılmalıdır.

İNGİLTERENİN MENFAAT MÜCADELESİ

İzvestiya, Morning Post gazetesinin nesrettiği ve Sovyetler birliğinin deniz kuvvetlerini Akdenize çıkarmak hakkını niçin arzu ettiğini anlamak kolay olduğuna dair olan fikir işaret ederek diyor ki:

«İngiliz muhafazakâr gazetesinin bu fikri, Sovyetler birliğinin, kendi menfaatleri için mücadele ettiğinin anlaşılması olmasına dayanmaktadır. Bu hal, siyasalari Boğazlar meselesinin her teşebbüsünün neticesini tayin edecek olan bütün âmiller tarafından anlaşıldığı takdirde, o zaman Karadenizde sahili bulunan bütün devletlerin menfaatlerini teminat altına alan ve genel barış menfaatlerine uygun bulunan bir anlaşmanın elde edilmesi kolay olacaktır. Böyle bir neticenin elde edilmesi, bizce, genel barışın tarsiini ile sıkı bir surette bağlı bulunan bizzat Türkiye menfaatlerine en uygun olacaktır.»

Bir evin balkonu yıkıldı, iki işçi yaralandı

Fatihte Hoca İdris mahallesinde Hayriye adında bir kadın yaptırmış olduğu evde işçiler çalışırken balkon üçüncü kat balkonu birdenbire yıkılmıştır. O sırada balkonda bulunan İbrahim ve Hasan adlarında iki işçi düşmüşler, ağır yaralanmışlardır.

Bir motosiklet otomobile çarpıştı motosikletli yaralandı

Kambo adında bir adam dün motosikletle Beoğlunda Dağcılık kulübü önünden geçerken karşından gelen göföre Haykin otomobile çarpışmıştır. Bu çarpışmada motosiklet parçalanmış, Kambo ağır surette yaralanmıştır. Kazayı müteakip kaçan şoför Hayik biraz sonra yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Heroin kaçakçılığı suçundan bir kişi yakalandı

Zabita dün Kadıköyünde Dimitri Manol adlı bir heroin kaçakçısı yakalayıp dokuzuncu ihtisas mahkemesi müddeiummiliğine vermiştir.

Kendilerine alıcı süsü vererek müraat eden iki memura Dimitrinin kilosunu 700 liradan iki buçuk kilo heroin veremeye muvafak ettiği ve bunları; «Parula olarak (Fasulya) deyinince size heroin paketi teslim edilecektir.» diye heroinlerin gizli deposuna gönderdiği iddia edilmiştir. Fakat Dimitri suçunu tamamen inkâr etmektedir. Tahkikata devam ediliyor.

Bir otomobil bir arabacıyı yaraladı

1457 numaralı otomobil dün Caddebostanı caddesinde Ferhad adında bir arabacıya çarparak tehlikeli surette yaralanmıştır. Kazadan sonra şoför otomobilini hızla sürerek kaçmıştır. Zabita yaralı Ferhadı hastaneye kaldırarak kaçan şoförü aramağa başlamıştır.

İstinye Dok fabrikasında iki işçi yaralandı

İstinye Dok fabrikasında hammal Mehmed ve Emin adlarında iki işçi dün oksijen kaynağı yapırlarken oksijen tüpü patlamıştır. İki işçi muhtelif yerlerinde yaralanmışlardır. Yaralıları hastaneye kaldırılmış, zabita kaza etrafında tahkikata başlamıştır.

Gümrükte teftiş

Gümrük baş müdürü Mustafa Nuri dün refakatında gümrük müfettişleri olduğu halde bütün gümrük teşkilât ve şubelerini teftiş etmiştir.

Bu teftişler neticesinde gümrük kim yahanesinin ihtiyaca daha uygun bir şekilde işlahi lüzumu anlaşılmıştır. Bu hususta vekâlet nezdinde teşebbüsatta bulunulacaktır.

Filistine ne kadar Yahudi gitti?

Londra 3 (A.A.) — M. Armsby - Gore, avam kamarasında beyanatta bulunarak Filistine 61,854 yahudi muhaciri gittiğini bildirdi. Bunlardan 8,630 bininin Almanyadan ve 27,843 bininin de Lehistan'dan geldiklerini söylemiştir.

Dokuzuncu kız izciler kongresi açıldı

İstokholm 3 (A.A.) — Dokuzuncu kız izciler cihan kongresi, Tahn'da toplanmıştır.

Madam Karraoul (Fransa) reisliği

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

Temmuz ayının ziraat takvimi

UMUMİ ZİRAAT İŞLERİ: Nadaların ikinci veya üçüncü defa sürülmesine, sürgülenmesine ve tırmıklanarak ayık gibi muzır otların ayıklanmasına devam edilir. Biçilen ekinlerin anızları sürülerek bozulur.

Harmanı yapılan mahsul, kalbur veya selektörlerden geçirilerek tohumluklar ayrılır. Harmanı yapılan taneler, kızışmaması için, sık sık aktarma edilir. Yağmurdan ıslanan demetler, yağmuru müteakip, hemen, alt üst edilir. Mısır, pancar, patates, bazı yerlerde pamuklar, çapalanır.

MEYVA AĞAÇLARI İŞİ: Çekirdekten yetişmiş yabancı meyva fidanlarına, göz aşısı yapılır. Evvelce yapılmış aşaların bağları çözülmekle beraber, dipten süren sürgünler temizlenir, kesilir.

BAĞCILIK İŞLERİ: Bağlardaki otlar temizlenir. Evvelce yapılmamış ise, yaprak ve uç almağa devam ve bu ayda nihayet verilir.

Lüzum görülürse bağlara bu ayda da kükürt serpilir.

SEBZE BAĞÇESİ İŞLERİ: Sebzelere akşam, sabah bol su verilir. Lahana, karnebaha, gibi kışlık sebzelerin fideleri dikilir. Son turfanda, havuç, kereviz, ispanak, semizotu, pırasa, marul, maydonoz, tereotu, turp ekilir.

Soğan ve sarmisaklar, topraktan çıkarılır ve sapları örülerek kış için muhafaza edilir.

ÇİÇEK BAĞÇESİ İŞLERİ: Çiçekleri dökülen karanfiller, sardunyalardan çelik, daldırılmaları yapılır. Tohumları alınacak çiçeklere, işaret konarak, tohumları alınır. Bahçeye bol bol su verilir.

KÜMES İŞLERİ: Bu ayda artık kuluçka işine nihayet verilir. Tavuk ve piliçler, ekinleri biçilip kaldırılmış tarlalara, yemlenmek üzere, sevk edilir. Tavuklara bu aylarda, sık sık ve taze su verilir. Evlerdeki sebze bakayası, bozulmuş, kabak, domates, semizotu yaprakları verilir. Kümeslerin temizlenmesine bu ayda da dikkat edilir.

OKUYUCULARIMIZIN SORDUKLARINA CEVAPLARIMIZ:

KIRAZ SİNEĞİ

Küçük Çamlica, Salâhaddin: Meyva bahçenizin kiraz ağaçları üzerinde uçan sinekler, verdiğin izahata göre, kiraz sineği olması ihtimali vardır ki bunlar, kirazlarda müthiş tahribat yaparlar.

Resmimizde görüldüğü gibi, kiraz sineğinin vücudu parlak siyah renkte ve ayakları sarı, kanatları beyaz parlak, zar gibi olup üzerinde dört siyah çizgi vardır.

Sineklerden, dişi sinek yumurtalarını, bu zamanda veya daha evvel, kiraz meyvaları üzerine, saplarına bırakırlar. Yumurtalardan çıkan beyaz sarımsı kurtlar, kirazların içerisine girerler, meyvaların için kemirirler ve çürütürler. Yere düşen meyvalardan dışarı çıkan kurtlar krizalid olmak üzere toprağa girerler ve bu suretle, ördükleri sarımsı kozalar içerisinde kış geçirirler.

Kirazdan dışarı çıkamayan kurtlar, kirazlar toplandıktan sonra, beraber giderler ve ekseriyetle pazardan alıp evlerimize getirdiğimiz kurtlu kirazlar, bu sineğin tasallütüne uğramış kirazlardır.

Sineğin ilâfî çareleri:

Yere düşen kirazları toplayıp yakmak, kışın veya ilkbaharda kiraz ağaçlarının diplerini derince sürmek, bellenmek, bu suretle toprağa saklanmış kri-

litleri öldürmek kabildir. Mümkün ise, toprağı, kibriti karbon veya buna benzer, zehirli maddelerle ilaçlamak, takim etmek.

Kirazları fena olan, diğer ağaçlardan koparılmış dalları, şekerli maddelerle ve içerisine yüzde 3-4 nisbetinde arsenikli yeti sud veya diğer zehirli maddeler karıştırarak, dalları buluşturup kiraz ağaçlarının muhtelif yerlerine asmak. Şekerli, zehirli olan bu dallara, sinekler hücum ederek, tatlı usareyi yerler ve zehirlenerek ölürlür.

Bu yazdığım tedavi ve ilâf usullerini, civarınızdaki komşularınızın da müştereken yapmasını tavsiye ederek, kendilerini ikaz etmeniz lâzımdır.

PÜSERONLAR

Edremit, Hacı İsmail oğlu Mustafa: 1—Bağlarda, muhtelif mevsimlerde, ne gibi ilaçlar kullanılacağı hakkında, şimdiye kadar intişar eden gazete nüshalarımızda, izahat vardır. Onları bulup okumanızı tavsiye ederiz.

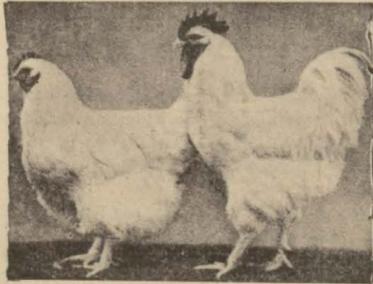
2—Fasulyelerle hiyarların, çiçek zamanında görülen ve katran dediğimiz siyah böcekler de «püseronlar»dır. Bunları ilâfî hakkında, gene, bundan evvelki nüshalarımızda izahat vardır.

3—Şeftali yapraklarının buruşması, ya püseronlar tesirindedir, ki: Ekseriyetle, püseronlar, yaprakların alt taraflarındaki buruşukluklar arasında saklanırlar ve yahut ta (Cerosoma persicella) denilen, başı esmerimsi, vücudu yeşil bir tırtıldan ileri gelmek ihtimali vardır.

Bu tırtıllar, mayıstan itibaren, şeftali yapraklarını yer ve kemirirler. Bunların keleşliği, üst kanatları sarımsı, alt kanatları ise kül rengindedir. Sene- de iki nesli görülmektedir.

TAVUK İRKLARINDAN :

ET VE YUMURTASI İÇİN BESLENEN VE HER İKLİME UYABİLEN MENŞEİ İNGİLTERE OLAN TAVUK CİNSLERİNDEN «ORPINGTONLAR»

Orpingtonlar; her iklime uyabilen, nüskülpesent olmayan, kanaatkâr tavuklardır. Orpingtonların menşesi İngilterenin «Orpington» şehridir, bunun için bu cins Orpington denmiştir. Buradan, bütün Avrupa'ya, hattâ memleketimize yayılmıştır.

Orpingtonlar; siyah, beyaz, sarı ve benekli olmak üzere muhtelif renkte bulunmaktadırlar. En makbulü siyah renkte olanıdır. Orpingtonlar, Plimutlara nazaran daha büyüktür.

Vücutları kalın, göğüsleri geniş, ayakları ve kuyrukları -resimde görüldüğü gibi - kısacadır. İbikleri gül gibi veya dişli balta şeklindedir.

Orpington cinsi, köşinşin melezlerinden meydana gelmiş olduğu söylenmektedir. Sarı Orpingtonların, etleri sarı, diğerlerinin tamamile beyazdır.

Tesalüp sayesinde, siyah, kırmızımsı, çikolata renginde ve gözleri kırmızı, güzel, gösterişli yeni yeni cinsler elde edilmiştir.

İngilterede, et ve yumurtaya elverişli olan cinslerdendir. Bu cinsin piliçleri çabuk büyürler, hattâ piliçlerin 6-7 ayı sonra yumurtladıkları vakidir.

Dar mahallerde çabuk etlenir ve yağlanırlar, binaenaleyh, bunlarda semir- me kabiliyeti de fazladır.

Fransızlar, bunları Dorking cinsleriyle çileştirerek Brahma tavuklarını elde etmiş olduklarını söylemektedirler.

Resmimiz, bir nevi beyaz Orpingtonu göstermektedir.

alt kanatları ise kül rengindedir. Sene- de iki nesli görülmektedir.

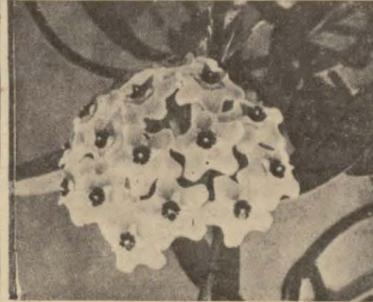
İlâfî: Yapraklar üzerine tütün suyu, arap sabunu, veya arsenikli bula- maç, uranya yeşili serpmek icap eder. Bundan evvelki yazılarımızda izahat vardır, onları bulup okuyunuz.

Nişantaşı, Osman Nuri: Arzularınız nazarı itibara alınmıştır. Şimdiye kadar intişar eden yazılarımız, sene nihayetinde, kitap haline koymağı düşün- yoruz.

Fuller hakkında, temmuzda, mufasal bir yazımız intişar edecektir. Bir müddet daha intizar ediniz.

SALON ÇİÇEKLERİNDEN:

Gayet güzel, bir nevi Sarmaşık çiçeği

Hoya Carnosa

Bu sarmaşık çiçeğinin en eski ismi Asclépiya Carnosadır. Buna sakız çiçeği de derler. Çiçeklerinin, tatlı lezucü bir usare ifraz etmesi dolayısıyla buna sakız çiçeği veya şeker çiçeği de der- ler...

Oldukça yeşil, geniş yaprakları, sık ve karışık sürgünleri, filizler arasında şekilde görüldüğü gibi, top veya bu- ket halinde, ortaları kırmızı, beyaz çi- çekleri, çok güzel manzaralarile sal- onları süsler, dekora iyidirler.

H. Carnosalar, cidden çok makbul bir sarmaşık çiçeğidir.

Çiçeğin teksiri, bakım ve terbiye usullerinde, itina göstermek lâzımdır. Buna vukufu olmyanlar bu çiçeklerden matlub veçhile istifade edemezler. Sulanmasına ihtimam etmek te lâzımdır. İlkbahar, yazın, çiçekler dökülünceye kadar bolca su verilir. Kışın da arasıra su verilmeli.

Saksıların topraklarının her sene değiştirilmesine lüzum yoktur, bunu 2-3 sene de bir yapmak kâfidir.

Sevdiği toprak; 2/3 nisbetinde yap- rak çürüntüsü, 1/3 nisbetinde kır to- prağı, bir parça dere kumu ve odun kö- mürü tozu ile karıştırılmış mahlût bir topraktır.

Toprağı değiştirilirken çiçek baloncuk- larının zedelenmemesi lâzımdır. Oda ve salonlarda aydınlık, güneşli yerleri se- ver. Buralarda çiçeklerin üzerlerine sık sık su püskürtmelidir.

Kızın zait 8-10 derece hararette- ki mahallerde kalabilir, daha fazla so- ğuktan müteessir olurlar.

Yazın ve sonbahara kadar, yarım gölgeli yerleri, bilâhare, kışın bol gü- neşli yerlerden hoşlanır. Bu şekilde ih- timam edilen çiçeklerden mükemmel çiçekler almak kabildir.

Teksiri — İyî teşekkül etmiş, genç sürgünlerin odunlaşmış çubuklarından İlkbahar veya yazın daldırılmaları yap- ılır. Daldırma yapıldıktan sonra bun- lara bol bol su vermek, üzerine su püskürmek lâzımdır. Ancak, suyun iti- dal dairesinde verilmesini de nazarı iti- bara almak lâzımdır.

Çürümüş veya taze inek gübresi de verilebilir.

SEBZECİLİK :

Fideleri bu mevsimde dikilen karnebaha

Kışlık sebzelerden, çiçekleri ye- nen karnebaha, lar vardır. Karne- bahalar; ihtiva ettiği emlâhı ma- deniyesi, bundan yapılan yemek- lerin, salataların tenevvüü bakımından kışlık sebzelerimizin hemen en mak- bulüdür.

Karnebaha; biri turfanda; diğeri de kışlık olmak üzere iki cinstir.

İlkbahar karnebaha elde etmek için; bunların tohumları eylülde yastık- lafa ekilir. Fidler meydana geldikte, kışın, hasır ile örtülerek muhafaza edi- lir. Şubat veya martta bahçeye asıl yerlerine nakledilir, dikilir.

Sonbahar karnebaha tohumları ha- zıranda ekilip fideler temmuz, ağustos- ta yerlerine nakledilir. Bunların mah- sulü, eylülde, kânun nihayetlerine ka- dar toplanır.

Karnebaha fideleri, bu aylarda 50-70 santimetre mesafelerle açığa tar- lasına dikilir.

Karnebaha; derin işlenmiş, iyi gübrelenmiş yerleri severler. Suya ihti- yacı çoktur. Sıcak havalarda sık sık su- lanması ve çapalanması lâzımdır.

Envai pek çoktur. Küçük boylu Al- man Erford karnebaha, Primus cinsi, Frankfurt, Rizen cinsi, Belçika ve Fransanın Cbou - Brocoli blanc hatif cinsi karnebahaları çok mak- buldür.

(AKŞAM) ın ziraat müteahhisi

Okuyucularımızın süallerine ce- vap veriyor. Ancak yazacağınız mektubun zarfına adresten sonra «Ziraat muharriri için» kelimelerini ilâve ediniz.

BİR DÜZELTME:

Zirai yazılarımızın, geçen haftaki nüshasının dördüncü sütunundaki «kiraz sineği resmi» seh- ven, yanlış ola- rak tabedilmiş- tir. Bu yazıya ait «genç erik ağacı yapraklarını yi- yip bir ağ gibi ören, yapıştıran Hyponomota p. della tırtıllarını gösterir resmi, bu nüshamızda tabediyoruz.

ÖLÜNCEYE KADAR!..

Yazan :

ESAD MAHMUD KARAKURD

Tefrika No : 1

Başlangıç

Gecenin karanlığı içinde bir tabanca sesi!..

Bir kış gecesi.. karanlık ve bulutlu bir gece.. Nişantaşının yan ve dar sokaklarından birinde yürüyoruz.. yağ- mur yağıyor.. kaldırımlar; çiçek bo- zuğu bir insanın yüzü gibi karmakar- ışık.. ayaklarımız taşlara takılarak, gölgelerimiz duvarlara vurarak ilerli- yoruz... Tek bir ışık yok.. her taraf sim- siyah.. ağaçların dalları altında kıvr- ılıla kıvrıla uzayan tenha sokaklar, ağzı açık kalmış battal bir bostan ku- yusu gibi kapkaranlık.. Bütün ma- halle uyuyor... Yalnız sağda bir apar-

tmanın sokağa bakan pencerelerinde bazan bir ışığın kıvılcıkları gibi oldu- nu görüyoruz. Siliik, dumanlı, bulanık bir ışık!.. Çit yok.. yalnız kaldırımlar üzerinde dolaşan, karışık ayak patır- dıları!..

Biran!.. Şimdi de boğuk bir sesin birdenbire yükseldiğini işitiyoruz... bu boğuk ses; mahallenin vahşi karanlığı içinde bir çığlık gibi bir anda patlıyor ve sönüyor... Muhakkak ki bir taban- ca sesi bu!..

Sağdaki apartmanın sokağa bakan penceresindeki aydınlık işte birdenbi- re kararı ve söndü.

— Yahu ne oluyor, ne var, içeride adam mı öldürüyorlar?

Bir dakika!.. Meçhul bir kadın çığ- lığı!.. Tekerek altında kaimiş bir ke-

di haykırışına benzeyen bu çığlık, ıssız sokakların karanlığı içinde uzayıp giderken, gecenin vahşi, uğursuz sesi, eski bir çarşafın yüzü gibi cızırdıya- rak, esneyerek yırılıyor...

— İmddat!.. İmddat!..

Demin ışığı titreyerek sönen sağda- ki büyük apartmanın penceresi, bir- denbire aydınlanıyor ve açılıyor. Saç- ları dağılmış, gözleri büyümüş ihtiyar bir kadın pencereden sarkıyor.. bembeyaz saçlar ve bembeyaz bir yüz!..

— İmddat!.. İmddat!.. Yetişin kızım ölüyor!..

Gölgelerini gecenin korkunç karan- lığı içine sererek görünüşleriyle, büyük bir mezarlığın iki taraftan yükselen selvilerine benzeyen apartmanlar, bi- rer ikişer gözlerini açıyorlar... Pene- relerde pırıltılar yanmağa başlıyor.. sokakta ayak sesleri!..

İhtiyar kadın, beyaz ve dağınık saçlarıyla balkona asılmış bir çamaşır parçası halinde, olduğu yerde hâlâ sal- lanıp duruyor.. ses yok.. ıslak kaldı- rımlar; fenerlerin büyüyen ışıkları altında, sıkılarak kapaklarından fırla- tılmış ölü gözleri gibi, donuk donuk parlıyorlar...

Aradan dakikalar geçiyor.. köşede bir gölge!.. Polis!.. Gölgeler yaklaşı- yor.. koşuyorlar...

Evin ötü o sırada meraklılarla dol- mağa başlamıştır. Uzaktan uzağa

akisler yapan düdük sesleri!.. Şimdi kaldırımların üzerinde boğulur gibi yuvarlanan bir hırıltı duyuyoruz..

— Aç kapıyı çabuk, polis!..

Karanlık.. sessizlik.. ve dakikalar!.. Dakikaları sayıyoruz: Bir.. iki.. üç!..

Kapı açılıyor.. gözleri büyümüş, sa- kalının telleri birbirine karışmış ihti- yar bir adam!..

Polis bağıyor:

— Ne var, yukarda ne oluyor?

— Bilmiyorum efendi!..

— Nasil bilmiyorsun, silâh sesini işitmedin mi?

— İşittim a; fakat ne oluyor, bilmi- yorum ki!..

— Ne biçim kapıcısın sen, acaba ne bilirsin?

Polisin yanındaki sivillerden biri merdivenlere doğru yürüyor..

— Brak İsmail efendi şimdi muna- kaşığı, yukarı çıkalm!..

— Kaçınca kat?..

— Üçüncü!..

Polisler merdivenleri ikiye ikiye atılarak çıkıyorlar. Üzeri camlı kü- çük bir kapı!.. Vuruyorlar.. ses yok.. tek- rar vuruyorlar.. gene ses yok.. bek- liyorlar... Dakikalar geçiyor.. zincir gibi yerde sürüklenerek gelen bir ta- kım hisrihalar!.. Kapı yavaşça açılı- yor.. İhtiyar bir kadın.. kapının aralı- ğından süzülen bir ışık parçası, kadı- nın yüzünü aydınlatıyor!.. Buruşuk

yanaklarının üstü, yeni badanalana- mış eski bir duvar sırtı gibi bembeyaz!..

— Hanım ne oluyor, ne var içeri- de?

Kadının dudakları titriyor. Paslı bir ses bu titreyen, ihtiyar dudakların üzerinde korkunçlaşıyor, ağırlaşıyor ve donuyor...

— Kızım, kendini vurdu, içeride ölüyor!..

— Kızın kendini mi vurdu?

Polisler fırlıyorlar hemen içeriye!.. Ufak bir sofa.. küçük bir koridor.. ve kapısı açık bir oda!..

Odadan içeriye dalyorlar!..

— Ooooooo!..

Biran oldukları yerde mhlamp ka- lıyorlar!..

Tavana asılı kırmızı abajurlu bir lâmbadan loş, koyu bir ışık sızıyor. Solda bir sezleng, kanep, masa ve bir sürü kâğıt!.. Sağda köşede bir karyola duruyor... Üzerinde genç bir kız!.. Başı yana doğru düşmüş.. koyu kumral saçları bir yığın halinde yastıkların üzerinde serili yatıyor. Göğ- sünün bir tarafı açık kalmış, mermer- den yapılmış bir heykel gibi bembeyaz, tertemiz bir göğüs... Çıplak kolların- dan biri bükülerek yataktan aşağı doğru sarkıyor.. gözleri kapalı!..

(Arkası var)

YERYÜZÜNDE GARİB ÂDETLER, GÜLÜNÇ İTİKATLAR

Genç yaşta dul kalan Hintli kadın canlı bir cenaze sayılır, bir daha evlenemez, kimse yüzüne bakmaz

Vaktile Hindistanda dul kalan kadınları kocalarının cesedile beraber diri diri yakarlardı. Epi zamandanberi bu âdet yasak edilmiş olmakla beraber dullar bu memlekette hâlâ cemiyet harici yaşıyorlar. Dokuz yaşında evlendirilen kızlar arasında on beş yaşında dul kalarak bütün hayatı zehirlenenler de varmış

Yukarıda: Yaşlı kocasını bir esir gibi takib eden genç bir Hintli kadın ile dul kalmış ve saçlarını dibinden kestirmiş bir Hindu, aşağıda: Çocuk denincek bir yaşta evlendirilen bir Hintli kızın düğün merasimi, ortada: Hintli dul kadınlar için açılmış bir mektepte ders alan dullar - aşağıda ölülerini Ganj nehrinde yıkadıktan sonra yakan Hindular

Eski insanlarda biri ölünce karısı, onun kardeşine yahut akrabasından en yakın erkeğe kalır, ölen kocanın diğer malları gibi mirasının bir parçasını teşkil ederdi. Daha sonraları ölümlü döşeginde karılarını kime bıraktıklarını vasiyet edenler oldu. Medeniyet ilerledikçe bu âdetlerden bir eser kalmamış olmakla beraber dul kadının yeniden evlenmesi hemen her yerde sessiz sedasız yapılır, ve beyaz gelinlik elbise yalnız genç kızlara yaptırılır.

Bazı iptidai kavimlerde bir kadının dul kalması büyük bir felâkettir. Amerika yerlilerinden Komans'larda biri öldüğü vakit, karıları arasında en sevgilisini onunla beraber gömerlerdi. Polenezya'da, Melanezya'da ve Afrikanın bazı yerli kabilelerinde dullar hâlâ dulların yüzlerine ve vücutlarının muhtelif yerlerine yaralar açmak suretile kendilerini çirkinleştirdikleri görülür.

Hotanto kadınları arasında dul kalanlar matem alâmeti olarak ve dul olduklarını işaret için parmaklarından birini keserlermiş. Fakat dul kadınlar arasında en acıklı akıbet Hindu kadınlarının başına gelirdi. Bir asır evvel gelinciyeye kadar Hindu kadını dul kalınca kocasının cesedi ile beraber diri diri yakılırdı. 1825 de bu âdet yasak edildi. O zamandanberi Hindu dulları artık kocalarile beraber yakılmıyorlar ama dul kalan biçare Hindu kadını yine bütün ömrünü bir azap içinde geçirmeye mahkûmdur.

Hindistana yaptığı bir seyahati anlatan bir Amerikalı kadın, vapurda tesadüf ettiği bir Hintli ile konuşuklarını şöyle anlatıyor:

«Bir aralık gramofonda (Şen Dul) operetinden parçalar çalınıyor, ve beş on çift salonda neşe içinde dans ediyorlardı. Hintli yüzüne bakarak ve dudaklarını halkerek:

— Bizim hükümet için siz çok yabancı kalıyorsunuz... Tevekkeli değil, bakınız şu çalınan havaya... «Şen Dul» ismini vermişsiniz, ihtimal şurada dans edenler içinde bir kaç da dul vardır... Halbuki dul şey olur mu hiç? Bizim kadınlarımız için dulluk

çok kederli bir haldir. Onlar artık bütün zevklerine katli surette veda etmişlerdir. Ölüncüye kadar bir daha ne gülecekler, ne hayattan her ne şekilde olursa olsun bir zevk alacaklardır... dedi.»

Bunun sebebi Hindistanda genç yaşında dul kalan kadının Hindularca âdeti kabahat işlemiş bir vaziyette bulunmasıdır. O, bu kabahatinin cezasını, cemiyet içinde bir tarafa atılıp kalmak suretile çekecektir.

Hinduların bir itikadı var: Canlı mahlûkların dünyaya tekrar başka şekiller altında geleceğine inanırlar. Fakat onların itikadınca her yeni hayat, daha önceki hayattaki hareketlerinin akibetini taşıyacaktır. Bir kadın genç yaşında kocasını kaybederse, demek oluyor ki o kadın bundan evvelki hayatında büyük bir kabahat işlemiştir. İşte şimdi bu günahının cezasını çekmektedir... Bu düşüncelerle ki vaktile Hindular dul kalan kadını kocasının cesedi ile beraber yakmak suretile onu eski günahlarından kurtarmak isterlerdi. Onlara göre bu suretle diri diri yakılan kadın bir daha hayata döndüğü vakit daha mesut olacak, daha yüksek bir mevki elde edebilecekti.

Hindistanda dulları yakmak âdeti kaldırılmış olmakla beraber Hindu cemiyetinde dul kadın kabahatli mevkiden gurtulamamıştır. Dul kadın kocası öldükten sonra kendi ailesi arasına dönebilir, kocasının ailesi yanında kalması mahkûmdur. Fakat oradaki mevki bir esirlikten başka bir şey değildir. Kaynanasının yahut ölen kocasının en yakın kadın akrabasının emri ve tahakkümü altındadır. Dul kadının ailede hiç bir hakkı yoktur, hatta çocuklarını büyütmeğe, onlara bakmak hakkı bile onun değildir. Bu cihetle dul kalan Hinduların çoğu aile içinden uzaklaşır, saçlarını tıraş eder ve kendi gibi dullar için açılmış dul evlerine sığınır, orada her türlü zevkten mahrum, ölümlü dört gözle bekler.

Hindistanda ekseriyetle kızları pek küçük yaşta evlendirirler. Dokuz on yaşında düğünleri yapılan kızlar arasında on beş on altı yaşında dul kalan biçarelerin bütün hayatları zehirlenmiş demektir. Dul bugün ölen kocasının cenazesi yanında yakılmıyor amma, ölümlü mukaddes nehrin kıyısına kadar götürdükten, ağzına son lokmasını temsil olarak verdikten, ve cenazenin suda yıkanmasında ve odun yığını üstünde yakılmasında hazır bulunduktan sonra artık kendisi için yabancı olan bu insanlar arasında bir canlı cenaze gibi dolaşılıyor. Artık kimse onunla evlenmeyecek ve kimse onun yüzüne bakmayacaktır. Hintli dul kocasının ruhu her zaman etrafında dolaşılıyor sanır ve kedî köpek gibi bir hayvan görürnce «acaba kocam mı geliyor...» diye düşünür.

Son zamanlarda Hintli dul kadını bu ağır vaziyetini biraz hafifletmek için Puna'da dullara mahsus bir mektep açılmış, onlara hasta bakıcılığı, mürebbiyelik, yahut fabrikalarda işçilik gibi meslekler öğretmeye başlamışlar. Şimdiye kadar bu mektepten 1200 kadar dul yetişerek hayatta bir meslek sahibi olmuş... Bu haberi veren Amerikan mecmuası Hintli hayata için bunun çok mühim içtimal bir değişiklik olduğunu ilâve ediyor. Binlerce senedenberi Hindu dul kadını ilk defa olarak işe yaramaz bir insan olmaktan kurtulmaya başlıyor demektir.

Faik Sabri Duran

Tiftik piyasası hararetlendi

Tiftik üzerine yeniden hararetlî muameleler başlamıştır. Dün bir parti 110 kuruştan satılmıştır.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır: Şişli: Nargileciyan, Taksim: Bostanbaşında İtimad, Tepebaşı: Kinyoli, Tarlabasında: Nihad, Galata: Kapiçi, Eminönü: Bahçekapıda Salih Necati, Kasımpaşa: Yeni Turan, Hasköy: Halıcıoğlunda Yeni Türkiye, Heybeliada: Halk, Büyükkada: Merkez, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgan, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Şeref, Beşiktaş: Recep, Üsküdar: İmrahor, Kadıköy: Hulûsi Osman, Leon Çubukçuyan, Fener: Arif, Samatya: Teofilos, Şehremini: A. Hamdi, Karagümrük: A. Kemal, Alemdar: Sırrı Rasim, Küçükpazar: Necati, Şehzadebaşı: Hamdi, Beyazid: Asadoryan.

Sohbet

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

sındaki fark vardır; fakat aralarında ki sanat karabeti de hemen göze çarpar.

Sabahattin Ali'den bahsederken Refik Halid'in Memleket hikâyeleri'ni ananlar oldu. Ben bunu yanlış buluyorum; gerçi o kitabın mevzuu da Anadolu köylerinin, kasabalarının, oralarda yaşayan insanların hayatıdır; fakat Refik Halid'de bir nevi condescendance, bir istihza vardır. Yukarıdan baktığını sanarak dışarıdan, anlamadan bakar. (Powys'te de bir nevi gülümseme vardır ama sevgi, iştirak gösteren bir gülümseme; Refik Halid'ininki gibi bu işlere yabancı, «üstün adam» tavrı değil.) Sabahattin Ali'de bu hiç yoktur; onun «köylü» derken ne anladığını, ona muhabbetini öğrenmek için Kağnı'daki küçük romanın, «bir skandal» ın 3 üncü faslı okuyun. Sabahattin Ali, bu muhabbeti sayesinde, insan oğlunu anlamaya, hikâyelerine Memleket hikâyeleri'nde, o kitabın muhtelif meziyetlerine rağmen bulunmayan, derin insanî bir hava vermeğe muvaffak olmuştur. Değirmen'in ikinci kısmı gibi Kağnı'yı da gülerken veya diş gıcırdatarak değil, içinde kendimizi, insan oğlunu bulduğumuz için muhabbetle okuyoruz.

O halde niçin Sabahattin Ali'nin, bu yolu aşmazsa ikinci safta bir muharrir kalmasından korkuyoruz? Çünkü en iyi hikâyelerinde, büyük bir eser için hazırlanmış birer not hali, birer parça hali var. Bize bahsettiği insanları birer birer görüyoruz, fakat birleştiremiyoruz. Onlar tek başlarına, ferdî ıstırapları ile kalıyor; beraber yaşadıklarını, bir araya geldikleri zamanki hareketi göremiyoruz. Sabahattin Ali'den, hepsi de başlı başına güzel olan hikâyelerinin bir terki bin; Anadolu köylülerinden falan veya filanın hayatından bir parçayı değil, Türk köyünün destanını, dramını, romanını, hasılı geniş tablosunu bekliyoruz. Kendisi, şimdiye kadar yazdıkları ile, böyle büyük bir «ambition» beslemeğe layık olduğunu ispat etmiştir.

Nurullah Ataç

Pamuk mahsulü

Adana'da bu sene iki misli olacak

Adana 1 (Akşam) — Üç dört gündün beri yağmurların kesilmesi üzerine başlayan şiddetli sıcaklar Adana ovasını kızdırmakta ve çiğnin yüzünü güldürmektedir. Sıcaklar pamukların yetişmesine çok yardım ediyor. Kozaların boyu şimdiden yarım metre irtifalına doğru yükselmekte ve kozaların pamuğu yapan tarak ve çiçek görülmektedir.

935 - 936 yılında 113,428 balya yani 22,687,036 kilo olarak tesbit edilen pamuk miktarının bu sene iki misli olacağı şimdiden tahmin edilmektedir.

Hububat harmanlarını çıkartan Batözler her tarafa muntazaman faaliyet geçmiş ve piyasaya, mebzulen buğday, arpa, yulaf gelmiştir.

937 yılı içinde ekilecek toprakların natas etmek üzere çiğçilerimizde şimdiden hareketler baş göstermiştir.

Kadıköyünde arabaların gidiş ve dönüş yolları

Belediye tarafından verilen emir üzerine Kadıköyünde işleyen arabaların gidiş ve dönüş seferlerinde hangi yollar takip edecekleri ve arabaların caddenin ulu orta yerlerinden değil, behemehal sağ taraflarını takip etmeleri lâzım geleceği bildirilmiş ve bu kararın tatbikine başlanmıştır. Aynı zamanda arabaların bir sokaktan diğer sokağa geçecekleri noktalar tahdit edilmiştir.

Servi kütüklerini çalan biri yakalandı

Üsküdar'da oturan Mehmed adında birinin geceleri Karacaahmed mezarlığına girerek kıymatlı olan şiddetli fırtınada devrilen servileri kesip çaldığı haber alınmış, zabıta kendisini yakalamıştır. Mehmed'in evinde araştırma yapılmış ve bahçede duvar kenarını kazarak çaldığı servi kütüklerini buralara sakladığı anlaşılmıştır. Topraklar kaldırılınca altından eli yedi tane servi kütüğü çıkarılmıştır. Bunlar müsadere edilerek Mehmed hakkında kanunî takibata girişilmiştir.

Yerli Mallar sergisi

(Baş tarafı birinci sahifede)

lerin hayatî faaliyetlerinin sanayi ve ticarî hareketlere istinad ettiğini ilâve etmiş ve cumhuriyet hükümetinin yerli mallarımıza verdiği ehemmiyeti tebarüz ettirmiştir.

B. Hüdaî nutkunu söyledikten sonra bahçenin iç tarafında ve pavyonların önündeki kordelâyı kesmiş ve sergiyi açmıştır. Bundan sonra davetlilere büfede limonatalar ikram edilmiş ve pavyonlar gezilmiştir.

Bu seneki sergiye evvelki senelere nazaran çok az rağbet vardır. Millî sanayi teşhir edecek belli başlı bir kaç pavyondan ziyade satış yapan irtiyatçı, kuyumcu, pastacı dondurmacı gibi pavyonlar göze çarpıyordu. Pavyonlar bahçenin deniz kısmında bulunmaktadır ve pavyonların arka tarafına rastlayan yerde de denize nazır bir gazino vardır.

Serginin bir köşesini de atlı karınca, piyango, halka atmak vesaire gibi eğlenceler işgal etmektedir.

Merasimden sonra halk beş kuruş antre mukabilinde bahçeyi gezmeğe başlamıştır.

Asamble

(Baş tarafı birinci sahifede)

Cüzdanında İngiltere kralına, Times ve Manchester gazetelerine hitaben yazılmış mektuplar bulunmuştur.

Milletler cemiyeti genel sekreteri M. Avenola hitaben yazmış olduğu bir mektupta Stefan Lex, çıkaracağı kargaşalıktan dolayı özür dilemekte ve bu hareketinin hedefi, dünyanın nazarı dikkatini Almanyadaki Yahudilerin vaziyeti üzerine çekmek olduğunu beyan etmektedir.

Stefan Lex'in kendisi de Yahudidir. Viyanada doğmuş olup Çekoclovakya tabiiyetine girmiştir.

Milletler cemiyeti zayıflatılmamalı

(Baş tarafı birinci sahifede)

mışsa bu, bütün tedbirlere müracaat edilmemesinden ileri gelmiştir. Milletler cemiyeti faktörün tadilinden bahsediliyor. Fransa cemiyeti zaif düşürecek veya Milletler cemiyetinin otoritesini sarsacak bütün tekliflere muarızdır. Cemiyet zayıflatılmamalı, kuvvetlendirilmelidir. Malî ve iktisadî zecri tedbirler; karşılıklı yardım esasları kalmalıdır. Muntakavî anlaşmalar yapmak ve mevcutları kuvvetlendirmek çok muvafıktır.

Heyetler paktta yapılmasını muvafık gördükleri tadilat hakkında 15 ağustos kadar teklifte bulunmalıdır. Bu teklifler asambelenin Eylül toplantısında tedkik edilmelidir.»

M. Delbosun nutku çok alkışlanmış, bundan sonra celse tatil edilmiştir.

İKİNCİ CELSE

Öğleden sonra saat 15,45 de ikinci bir celse yapılmıştır. Bu celsede Firlândiya Peru, Venezuela, Kolumbia, Meksika murahhasları nutuklar söylemişlerdir. Bundan sonra celse tatil edilmiştir.

Asamble yarın (Bugün) sabahleyin toplanarak karar suretini tedkik edecek ve ondan sonra dağılacaktır.

LEHİSTAN ZECRİ TEDBİRLERİ KALDIRDI

Varşova 3 (A.A.) — Resmî gazete, zecri tedbirlerin kaldırılmasına müteallik bir kararname nesretmiştir.

KARAR SURETİ

Cenevre 3 (A.A.) — Asamble bürosu bir karar sureti projesi hazırlamıştır. Projede, paktın tam bir surette tatbikine mani olan siyasal ahval ve şeraitine rağmen, gerek paktın ve gerek toprak meselesinin kuvvetle hallini tammaya 1932 tarihli Amerika devletleri beyannamesinin meri olduğu tesbit ve müşahede edilerek;

On altı senelik tecrübe, Milletler cemiyetinin otoritesini kuvvetlendirmek için ve bu cemiyetin işleminin genel bir tedkika tabi tutulmasını zarurî kılmaktadır.

Denilmektedir ve devletleri mutalealarını sekreterliğe bildirmeye ve zecri tedbirler komitesini de hükümetlere zecri tedbirler hakkında bir hattı hareket teklif etmeye çağırılmaktadır.

Her akşam
bir hikâye

Yalanlar

Yeryüzünde çok yalancılar vardır ama Sami yalan kralıdır. Üstelik çapkındır da...

Karısı Nadideye ne yalanlar, ne palavralar savurmaz. her çapkınlıktan sonra bir veya bir kaç yalan...

Meselâ adada geçen seneki çiçek bayramında yanında bir kadın olduğu halde kendisini görmüşler ve karısına haber vermişler değil mi?.. Nadide bunun hesabını sorunca düşünmeden atar:

— Ha... Yamında bayan Mehlika vardı... Bir miras davası açacakmış.. benim bir avukat arkadaşım olup olmadığını sordu. Ve benden ayrıldı.. der işin içinden çıkardı..

Lâkin Saminin müthiş bir kabahati daha vardı. Attığı yalanın üstünden bir kaç gün hele bir kaç hafta, geçince unuttur giderdi.

Karısı Nadide onun bu yalancılığı ve bu unutkanlığını bildiği için bunlardan çok istifade ederdi.

Sami bir çapkınlık foyasını uydurmasyon bir hikâye ile örtmeğe çalıştığı zaman genç kadın bunu büyük bir sabırla dinledi.. Saminin yalan hikâyesinin her noktasına mim koyardı. Aradan 3 - 4 ay geçtikten sonra Nadide bu hikâyeyi kocasına bir daha sordu:

— Anlat bakalım... derdi... Hani filânca gece eve sabaha karşı gelmiştin.. bunun sebebi ne idi? O zaman vapuru kaçırдың diydün.. vapuru nasıl kaçırmıştın? Söyle..

İşte o zaman Samide şafak atardı. Uydurduğu hikâyesinin tafsilâtını unuttuğu için ne yapacağını şaşırırdı. Maamafih karısını da ikna etmek lâzım.. Hafızasını bütün kuvvetile toplamağa çalışır ve 3 - 4 ay evvel uydurduğu hikâyeyi bir daha anlatmağa başlardı...

Lâkin bu sefer hikâye bambaşka anlatılırdı. Unuttuğu yerleri uydurur, uydurur söylerdi.

Fakat Nadide, Saminin evvelce anlattığı hikâyeye mim koyduğu için derhal onun yalanını meydana çıkarırdı.

— Hani vapuru kaçırmana Ferid sebep olmuştu. Hani gelip seni otomobile yazıhanenden alıp Beyoğluna çıkarmıştı. Şimdi vapuru kaçırmanı bambaşka anlatıyorsun.. gıya Şekibin karısı hastalanmış, seni telefonla çağırmış.. falan filân.. Şekib de nereden çıktı?..

İşte Saminin çapkınlık uğrunda uydurduğu masalların aslı astarı olmadıği böyle zaman geçince meydana çıkıyordu.

Zavallı Samicik ne yapacağını bilmiyordu.

— Ah bu kör olasıca unutkan kafam.. bu kör olasıca unutkanlığım.. diye döğünür, döğünür dururdu...

Aradan bir müddet geçti... Samide büyük değişiklikler olmuştu... Nadi-

de yalan söyleyip söylemediğini anlamak için - onu ne zaman imtihan etse Sami hemen bülbül kesiliyor:

— Peki karıcığım.. anlatayım... diye 5 - 6 ay evvel söylediği bir hikâyeyi, bir vakayı tıkr tıkr noktası noktasına anlatıyordu.

Artık Nadideye bile bir şüphe gelmişti. Acaba kocası uslanmış mıydı? Artık kendisini aldatmıyor mu?

Çünkü Sami artık yalan söylemiyordu. Zira Sami yalandan hikâyeleri, uydurduğu masalları unuttur, doğru, olmuş, hakiki vakaları unutmazdı...

Nadide 5 - 6 aydanberi onun bir yalanını olsun tutmamıştı...

— Filânca gün Bebekte yanında iki kadın varmış... Kimdi bunlar? diye sorulur sorulmaz Sami hemen cevap veriyordu:

— Şekibin karısı ile baldızı... Şekib biraz öteberi almak için arkada kalmıştı. Biz şöyle yürüyorduk. Onlar beni tramvay istasyonuna kadar geçirdiler...

Bu hikâyeyi Sami 3 ay evvel de aynen böyle anlatmıştı. Eğer yalan olsaydı Sami bunu unuttur, kendisine bir daha sorulduğu zaman kadınların bambaşka kimseler olduğunu söylerdi. Demek Sami artık yalan söylemiyordu...

Herkes Saminin uslandığına inandığı halde buna bir türlü benim aklım kesmiyordu... Çünkü malımı biliyordum.

Bir gün Saminin yazıhanesine ansızın bir baskın verdim. Sami çalışma odasında idi ve içeriden kapıyı kilitlemişti.. kâtiibe sordum:

— Derse çalışıyor... dedi. Hayret ettim:

— Ne dersin? — Bilmem?. Önünde üç defter not var... Hepsini ezberliyor... Her hafta pazartesi, perşembe, cumartesi günleri böyledir.. odasına kapanır, dersini ezberler. Kapıyı vurdum, kendimi anlattım. İçeriye girdim. Beni görünce önündeki dört büyük, kalın not defterini saklamak istedi.

— Dur yahu.. dedim.. görelim şu notlarını.. bakalım ne dersine çalışıyorsun? — Sen yabancı değilsin.. diye notlarını açtı.. bu bir nevi hatıra defteri gibi bir şeydi. Sordum:

— Nedir bunlar? — Bizim yalanlar.. dedi.. karıma uydurduğum hikâyeler, masallar...

— Ne olacak bunlar? — Gece eve geç kaldığım, bir kadınla beraber bir yerde görüldüğüm zaman ona hemen yalandan hikâyeler uyduruyorum... Sonra o benim yalancılığıma meydana çıkarmak için bu hikâyeleri 3 - 4 ay sonra bir daha soruyor. Yalan olduğuna için ben de bunları unutturuyorum.. bir daha sorunca ayıkla pirincin taşını... Onun için bir yalan uydurdum mu? Hemen

olması lâzımdı. Nasıl ki, bu teşebbüs sonunda Türkiye için çok faydalı neticeler vermişti.

İSTANBUL ATEŞLERİNDE..

Yunus reis in o günlerde sarayda Celâl beyi görmesine imkân yoktu. Mühim hadiseler birbirini kovahıyordu.

Prens Margerit meselesinden sonra, Avusturya imparatorunun meşhur İstanbul elçisi Alber Dövis bir denbire hastalanarak iki gün içinde ölmüştü. [2]

Alber Dövisin ölümü hem padişahı, hem de sadrazamı müteessir eden mühim vakalardan biri olmuştu. Avusturya hükümetile Türkiye arasında uzun zamandanberi devam eden sulh müzakereleri yeni bitmiş ve Alber Dövisin gayretile vücude gelen muahede tarafeyna henüz imzalanmıştı.

İkinci Selim, elçinin cenazesinin büyük merasimle kaldırılmasını irade etmişti. Sefirin cenazesi Galatada Sen Benua kilisesine götürülmüştü.

Aynı günün akşamı idi ki, İstanbulda yahudi mahallesinde müthiş bir yangın çıktığı ve dört koldan etrafa yayıldığı haberi veriliyordu.

O tarihe kadar İstanbulda bu derece büyük bir yangın görülmemişti. Gökyüzünü baştan başa kpkızıl bir

Saray ve Babiâlinin iç yüzü

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme iktibas hakkı mahfuzdur — Tefrika No. 713

Milyonlar kazanmak isteyenler büyük zararlara uğradılar

Bu işin son safhası Giridden gelen Mahmud Celâleddin paşanın Yıldızda Çit köşkünde toplanan bütçe komisyonu riyasetine tayininde cereyan etti.

Müteşebbisler dört elle Mahmud paşaya sarıldılar.

Murad beyin bu komisyona verdiği lâihya canlanmağa başlıyan ümidleri gene kırır gibi oldu.

Mahmud paşa devletin menfaatlerine muvafık gördüğü teklifi tervec ettirmek için zatı şahaneye bir kaç defa müracaatte bulundu. Fakat Abdülhamid her karışık işte yaptığı gibi bu meseleyi de «bir daha tetkik olunmak üzere» Babiâliye gönderdi.

Murad bey bunun üzerine teklifi «gömdürmek» için bir teşebbüste daha bulundu:

İşin bir hülâsasını yazarak dahiliye nazırı Halil Rifat paşaya takdim etti ve:

— Padişah bunu kabul etmek istemiyor. Ancak Babiâlice red veya teklif edilmesini iltizam ediyor. Lâkin Cevad paşa bunu anlayamıyor. Kaç defadır arz ederek padişahın canını sıkıyor. Şu maruzatımı tetkik buyurunuz. Tensib buyuracağınız suretle mecliste mütalea irad eylesiniz.

Dedi. Rifat paşa Murad beyin mütaleasını tasvib ederek meclisi vükelâda teklifi muahaze etti; Cevad paşanın ibramına bakmıyarak aleyhine rey verdi. Bunu gören Tophane müşürü Zeki paşa Rifat paşadaki malûmatı ve rey beyanındaki metaneti «balâdan vâki olmuş bir ilhama» hamletti. O da Halil Rifat paşanın reyne iştirak eyledi.

Teklif bu iki muhalif reye karşı vükelânın ekseriyetile kabul ve arzolundu.

Lâkin ertesi günü Babiâliye: (Şimdiye kadar meclisi hâs mukarreratı

odama çekilip uydurduğum hikâyeyi en ince teferruatına kadar yazıyorum... Yakında yalandan imtihan olacağımı bildiğim için uydurduğum hikâyeleri birer birer en ince teferruatına kadar ezberliyorum.. şimdi benim yalan söylemediğimi zanneden karım bunu usuluğuma veriyor.. Aman sen yabancı değilsin ben dersime çalışayım..

Ve dostum bakalorya imtihanına çalışan bir lise talebesi gibi başıra başıra notlarını ezberlemeğe başladı:

— Geçen mayıs ayının son haftasında eve geç kalmamın sebebi Naşid-dir. Naşid beni Beyoğlunda zorla sinemaya sokmuş ve dışarıya çıkmama mâni olmuştur... ve saire, ve saire..

(Bir yıldız)

ittifak ile vaki olurdu. Bu işin ekseriyet ve ekalliyet reyleri tefrikan arzı padişahımızın dikkat nazarlarını celbetti. Memleketin menfaati hangi tarafta olacağı temyiz olunarak ittifak hasıl olduktan sonra arz edilsin.)

Yolunda bir irade tebliğ olundu.

Viyana tahvilât hâmilleri sendikasının ortaya koyduğu teklif bu suretle «gömlüdü». (1)

Mübayaa sendikasını kuranlar milyonlar kazanmak yolundaki ümidlerinin boşa çıktığını nihayet anladılar; hayli zarara da uğradılar. Çünkü yaptıkları mübayaat ile tedricen yüz franga çıkmış olan Rumeli demiryolları tahvilleri gene düştü.

Bu sendikaya muhalif olan ve işin yürümiyeceği esasına göre muamele yapan Alman Bleichröder bankası ise kimbilir ne kadar para kazandı!

İmtiyazların nasıl alındığı ve mali muameleler nasıl bitirildiği veya bozulduğu hakkında şeyhislâm Cemaleddin efendinin oğlu esbak şûrayi devlet mülkiye dairesi azasından bay Ahmed Muhtarın 4 numaralı (intaki hak) risalesinde de misaller görüyoruz.

Böyle işlerde çok defa meydana iki parti olurdu: Muvafıklar, muhalifler.

Bay Ahmed Muhtarın bu kitabında verdiği izahat da bize imtiyaz ve istikraz işlerinde Babiâli ve saray mahfellerinde, sefaretlerde lehde, aleyhde ne gibi teşebbüsler yapıldığı, bu teşebbüslere nasıl ve ne gibi yollarla engeller, setler hazırlandığı, hafiye jurnallarının maksadı tervec ettirmek için işlere nasıl karıştırıldığı, temin edilmek istenileni veya bozulan menfaatleri, hasıl iki taraftan ince entrikaları gösteriyor.

Ancak bu izahata girişmeğe, her ortaya atılan imtiyaz ve istikraz işinde muvafıkların mı, muhaliflerin mi haklı olduklarını, bunları kimin tervec, kimin reddettirmek yolunda kendisine ne menfaat umduğunu ayrı, ayrı tetkik ve teşrih etmeğe bu sütunların tahammülü yoktur. Çünkü bu uygunsuz muameleler için ciltler doldurmak mümkündür.

Yalnız burası katiyetle bilinmek lâzımdır ki bu istikrazlar aktedilirken, imtiyazlar verilirken perde arkasında mutlaka bir çok dolaplar dönerdi. Bunlardan hemen hiç birisi şüpheli

(1) Bu meselenin teferruatına merak edenler Murat beyin (Meskenet mazeret teklif eder mi?) risalesine müracaat edebilirler. Biz bazı şahıslara dokunacak noktaları almadık.

vasıta ve yollardan geçmeden elde edilmek kabil olamazdı. Komisyonlar, yüzdeler vadolunur, alınır.

Hele maden imtiyazları dolaplar çevrilmeğe en müsaid bir zemindi. Bazan padişah vükelâsından, müşürlerden, bedegânından birine ya bir mükâfat ve cemile olarak yahut mukabilinde kendisine karşı bir «eseri sadakat» beklিয়ে bir maden imtiyazı verirdi.

Bu imtiyazı alanın bunu Avrupa mali veya sinai müesseselerinden birine devretmesi zamanı gelince Galata ve Beyoğlu finansiyelerine iş çıkardı.

Bunlar ya davet üzerine imtiyaz sahibi nezdine gelirler yahut işi haber alıp kendileri müracaat ederler, imtiyazı satmak için şartları anlaşılır, Avrupa müesseselerile münasebete girerlerdi. Arada tabii komisyonlarını da alırdı.

Bazan bu satım ve devir muamelelerinin teshili yolunda edilen tavasutlar devletin büyük mali kombinezonlarında imtiyaz sahiplerinin kombinezon müteşebbislerini müsaid bulunması suretiyle mukabele görürdü!

Bu bir rüşvet sayılmazdı!

Bunlardan başka alınmak istenilen maden imtiyazlarında muamele değışirdi. Herhangi bir vilâyet ahalisinden biri bir maden bulup resmen müracaat edince liva veya vilâyet keşifleri ikmal ile usulen muamelesini yapar ve keyfiyeti İstanbula yazardı; buraya kadar işi şöyle, böyle yürütmek kabil olurdu. Muamelenin asıl bundan sonrası güçleşirdi. Muhabe-reler, istilâmlar senelerce sürerdi. İşe sarayca nüfuzlu bir şahsiyet ile nazır karıştırılmak mecburiyeti hasıl olurdu. Bazan iş ilk müteşebbisin elinden bile alınırdı; alınmazsa ona yalnız kırmtıları bırakılır, büyük lokmalar büyüklerin bögazlarından geçirdi!

(Arkası var)

Beyoğlu halkevinden: Evimizin sosyal yardım şubesi üyelerinden adları ve ihtisasları aşağıda yazılı hekimler, bakım kartları ile gidecek ihtiyacı fakir hastaları parasız bakacaklardır. Bakım kartları evimiz direktörlüğünden verilir.

İbrahim Hanif Denker - İç, Mezbur - İç, Nihad Sezai - Kadın ve cerrahi, Cafer Tayyar - Kadın ve doğum, profesör Bahaeddin Lütfi - Böbrek, mesane, idrar yolları, Fuat Hamid Bayer - Böbrek, mesane, idrar yolları, Muammer Nuri - Böbrek, mesane, idrar yolları, İsmail Kenan - Zührevi, profesör Fahreddin Kerim - Ruhî ve asabi, Şevket Hüsnü - Kulak, burun, boğaz, Naci Summersan - Çocuk, Psalti - Diş, Nihad İffet - Diş, Vahram Ekmekçi - Diş.

KARA YELKENLİ KADIRGA

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No. 22

Bunun için prens Sikismonda Fransanın yardımını temin etmek gerektili.

Prens Sikismond bu sırada bekâr bulunuyordu. Fransa kralının kızı güzel Margerit, prens Sikismond için biçilmiş bir kaftan sayılabilirli.

Sokullu Mehmed paşa tercüman Mahmud beyi Fransa kralına göndermek üzere eline krala hitaben bir mektup vererek, kızı Margeriti prens Sikismonda istedi.

Güzel bir tesadüf eseri olarak, Mahmud bey yola çıktıktan bir hafta sonra da, Lehistan kralı yanındaki elçimiz İbrahim bey İstanbula dönmüştü. İstanbuldaki Fransız elçisi sadrazama gelerek:

— Memleketimize neden elçi göndermiyorsunuz? Kral hazretleri bu hususta bendenizi zati devletinize temasa memur etti.

Diynce, Sokullu Mehmed paşa, İstanbulda bulunan İbrahim beyi Fransaya göndermeğe karar verdi, o gün derhal padişahın fermanını alarak İbrahim beyi saraya çağırtdı:

— Parise varınca ilk işin, tercüman Mahmuda havale ettiğim meseleleni süratle bitirilmesine çalışmak olacaktır. Krala, kızı için prens Sikismondan daha uygun bir koca bulamıyacağımı söylersin! Bu izdivac, hem Lehistan tahtına lâiyk olan bir adamın gelmesine, hem de iki devlet arasındaki dostluğun takviyesine yardım edecektir. Eğer kral, prenses Margeriti, prens Sikismondan esirgeyecek olursa, derhal geri dönmek için emir aldığın da söylersin! dedi. [1]

İkinci Selim, prenses Margerit meselesini devlet işleri arasına karıştırmaya taraftar olmadığı halde, Sokullu Mehmed paşadan çekindiği için, İbrahim bey Parise hareket ederken kendisine bir şey söyleyememişti.

Halbuki Mehmed paşa bu işe, biran evvel halledilecek meseleler arasında çok ehemmiyet vermişti. Padişah, sadrazamın düşündüğü ince noktaları gözönünde bulunduracak ve tahlil edecek kadar zekâ ve kabiliyet sahibi olsaydı, Sokullunun bu teklifinden hiç te çekinmemesi bilâkis memnun

Sokullu Mehmed paşa, kendi damadı olduğu halde o gece Cafer ağayı yeniçeri ağalığından azlederek yerine birinci imrahor Siyaveş ağayı tayin etmişti.

Sabaha karşı ancak iki koldan söndürülebilen yangının ilk hızı kalmamış ve sadrazam bitab bi halde ateşler ve kıvılcımlar içinde bunalıp kalmıştı.

Yangın ilk dehşetini kaybedince, Mehmed paşa Siyaveş ağaya talimat vererek saraya dönecek ve yangın hakkında haber bekleyen sultan Selime tafsilât verecekti.. atına binmek üzere yüksekçe bir taşın üzerine çıkacağı sırada gökyüzünde dolaşan ateş ve kıvılcım dalgaları arasından paşanın üzerine âni olarak düşen büyük bir ateş parçası, sadrazamın atını da kendini de yere sermişti.

Etraftan bu korkunç manzarayı görenler:

— Veziri âzam ateş altında kaldı. kurtarınız!

(Arkası var)

[1] İbrahim bey Osmanlı devleti tarafından Fransaya gönderilen ikinci elçi idi. (27 Teşrinievvel 1569)

[2] Dominus Albertus de Wyss. (Mezarına «Türk dostu» diye bir de kitabe konulmuştu.)

Şark Demiryolları Türk Anonim Şirketi

ÜÇÜNCÜ DAVETNAME

Birinci ilân

30 Mayıs ve 3 Temmuz 1936 tarihlerinde fevkalâde olarak toplanmağa davet edilen heyeti umumiye için ticaret kanununun 386 ncı maddesinde gösterilen ekseriyet hasıl olmadığından Meclisi İdare, Şark Demiryolları Türk Anonim şirketi hissedarlarını 6 Ağustos 1936 tarihinde İstanbulda Sirkeçideki Müdüriyet binasında öğleden evvel saat 11 de aşağıda tafsilâtı gösterilen aynı ruznamenin müzakeresine tekrar davet eder.

Ruznamei müzakerat

İmtiyaz mukavelenamesinin müddetinden evvel feshine mütedair Hükümet tarafından vaki olan tebliğ hakkında meclisi idare raporu.

Ticaret kanununun 365 nci maddesi mucibince bilûmum hissedarlar, hattâ bir hisseye malik olanlar bile, işbu içtimaa iştirak edebilecekler ve adede bakılmaksızın malik oldukları hisse senedi adedince rey istimal edebileceklerdir.

İşbu fevkalâde umumî içtimaa iştirak edecek hissedarların nihayet 29 Temmuz 1936 tarihine kadar hisselerini tevdi etmeleri lâzımdır:

Türkiyede: İstanbulda Sirkeçideki Şirketin merkezine;

Avusturyada: Viyanada Oesterreichische Credi - Anstalt - Wiener Bankverein;

Belçikada: Bruxelles'de Namur sokağında 48 numarada Sosyete Jeneral dö Beljik şubesine (eski Outremer Bankası);

Fransada: Pariste Bulvar Dezitalyen 16 numarada Bank Nasyonal pur lö Komers e Lendüstri;

Hollanda'da: Amsterdamda «TEIXEIRA dö MATTOS» biraderler nezdinde;

İsviçrede: BAL'de: Bank Komersiyal dö Bal, Genevre, Bal, -St-Gal ve Zurihte: Kredi Süis.

30 Mayıs ve 3 Temmuz 1936 tarihlerinde içtimaa davet edilen fevkalâde heyeti umumiye için yatırılmış olan hisse senedleri depoları ve verilen salâhiyetnameler işbu içtima için de muteberdir.

Şark Demiryolları Türk Anonim Şirketi Meclisi İdaresi

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

1 — 75 4/7/936 Cumartesi
75 — 170 6/7/936 Pazartesi
170 - daha yukarı 7/7/936 Salı

Hayrat hademesinin Haziran/936 aylıkları yukardaki tarihlerde hı-zalarındaki numara sıralarına göre verilecektir. (3730)

TUZLA
İÇMELERİ
AÇILMIŞTIR.
İçme trenlerinin vapurları köprüden 6,25 - 7,40 - 8,40
9,05 - 11 - 13,15 - 15,10 - 15,50 dir.

HEMORRON

Ameliyatsız basurları tedavi eder tesiri katîdir.

Açık arttırma ile satış

1936 temmuzun 5 inci pazar günü sabah saat 10 da Beyoğlunda Galatasarayında Sahne sokağında (Eski Tiyatro sokağı, Ermeni kilisesinin sokağı) Azaryan apartmanının 2 No. lu da-iresinde mevcut ve müteber bir aile ye ait gayet zarif eşyalar açık arttırma ile satılacaktır. Hakiki Vienna mamulâtı ve iki yanı kristal bizote vitrinleri havi emsalsiz bir büfe, Viennanın meşhur Tonet fabrikasının ve 5 parçadan mürekkep gayet zarif bir salon takımı, 7 parçadan mürekkep Lui XV diğer bir lâke salon, masif kestane ağacından mamul 3 parçalık yatak oda takımı, mavun kaplama otomatik yemek masası, Vaşet marokenle kaplı yemek sandalyaları, yazıhane ve fümuar için 2 adet hakiki Avrupa marokeninden mamul koltuklar, üstü kristalli ministr yazıhane ve koğu, hayli beyaz lâke ayna konsollar ve büyük aynalı jardinerler, pembe muare ipekli perdeler, bezi yıldızlı aynalar, çini hayli sobalar, beyaz lâke vitrinler ve mağaza camekânları, Paris mamulâtı bronz elektrik avizeleri, beyaz modern tepsiler, oyun masası, kristofl çatal bıçak takımları, 123 parçadan mürekkep emsalsiz bir limoj takımı, beyaz maden ve kristaldan mamul jardiner hakiki saçuma vazoları, yağlı boya tablolar, kolumla gramofon, hayli bilbolar, vazolar ve sair Arjanteri parçaları yep yeni muşambalar, tül perdeler, ve estorlar, aynalı ve aynasız dolaplar, tuvalet masası, duvar aplikleri, portmanto, mutvak takımları ve sair ev eşyaları.

NASIR İLACI KANZUK

DOKTOR JEMŞİN

Nasir ilacı bütün dünyaca tanınmıştır. En eski nasırları bile kökünden çıkarır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Memur Aranıyor
Ciddi bir Şirket, İstanbulda, Beyoğlunda Kadıköyünde, Üsküdar'da, ve Adalarda, komisyonla çalışacak ve iyi teminat verebilecek **ELEKTRİK TEŞİSATI YAPTIRMAK İSTEYEN MÜŞTERİLERİ BULACAK ADAMLAR** aramaktadır. "Satış servisi", rumuzile 2248 posta kutusu adresine tabriren müracaat edilmesi.

Güneşin

İzmirli yanıklıklarından **sakiniz**

bunun için vücudunuz güneş maruz kalan aksamına **BARONIA** güzellik yağı sürünüz. Bu suretle düz ve esmer bir cilde malik olacaksınız.

Banyolar ve sporlar için elzemdir

Baronia
Güneş yanıklıklarının panzehiri

KANZUK

MEYVA TUZU

En hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Eyüp sulh hukuk ahkâmı şahsiye hâkimliğinden: Lütifiye tarafından Bakırköy emrazı akliye hastahanesinde bulunan oğlu Yusuf Ziyaettinin vesayeti altına alınmasını talep etmiş ve icra kılınan mahkeme neticesinde müstetiyyenin Mehmed Hilmi oğlu Yusuf Ziyaettinin hastahane tedavî altında ve vasiye muhtaç ve mahkemece istimama faide olmadığına dair mahkemece yazılan müzekkereye İstanbul emrazı akliye ve asabiye hastahanesinden verilen cevaptan ve müstetinin vesayeti ifa edeceğine dair ibraz ettiği ilmühaberde ve vesayete ehil olduğuna ve menkul ve gayri menkulü bulunmadığına nazaran müstetinin oğlu Yusuf Ziyaettine kanunu medeninin 364 ncü maddesine tevfiikan vasi tayin edilmesine ve keyfiyetin usulen tebliğ ve ilânına kabili itiraz ve itiraz olmak üzere sekiz gün müddetle ilânına 26/6/936 tarihinde karar verilmiştir. M. 758

Doktor aranıyor

İstanbul ve hat boyuna yakın bir maden için daimi bir doktora ihtiyaç vardır. İsteklilerin şartlarını bildirmek ve şirketin şartlarını anlamak üzere (Posta kutusu 1532) ye mektup yazmaları.

Kurt, av ve salon köpekleri terbiye eder ve satırım.

Adres: Heybeliada Rum Kız Eytamhanesi.
V'ladimir

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

3/7/936 Cumartesi 1- den 100
5/7/936 Pazartesi 101- den 200
6/7/936 Salı 201- den

Hademei hayratın Haziran/936 aylıkları yukarıda gösterilen günlerde verilecektir. İstanbul mıntakası dahilindeki cami hademelerinin mezkûr günlerde İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğüne müracaatları. (3731)

KUMBARA DESTEKTİR
İş Bankasının kumbaralarını almakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda:

Taliinizi de denemiş olursunuz!

İş Bankası asgarî 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiplerine senede 7 defa kur'a çekerek

20,000 Lira mükâfat

veriyor. Mükâfatların 10,000 Lirası her sene 1 Nisan ve 1 Teşrinievvel tarihlerinde kur'a çekilerek verilmektedir. Bu iki keşidenin her birinde 5000 lira, şu şekilde tevzi edilmektedir:

Birinciye	1000 Lira
İkinciye	250 "
10 kişiye 100 yüzer	Liradan 1000 "
20 " 50 ellişer	" 1000 "
175 " 10 onar	" 1750 "

Cemen 207 kişiye 5000

ikişer bin liralıklar:

Diğer beş keşidenin her birinde yalnız 1 kişiye iki bin lira veriliyor. Bu keşideler her sene Şubat, Haziran, Temmuz, Eylül ve Birinci Kânun aylarının ilk günleri yapılmaktadır.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan :

- 1 — İngiliz yapısı açık deniz Motörleri için 6 adet şaftın 14/7/936 salı günü saat 14 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tasınlanan tutarı 2490 liradır.
- 3 — Şartnamesi Komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İstekliler 187 liralık ilk teminatlarıyla Komisyona gelmeleri. (3626)

Istanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

3/7/936 Cumartesi 1- den 100
5/7/936 Pazartesi 101- den 200
6/7/936 Salı 201- den

Hademei hayratın Haziran/936 aylıkları yukarıda gösterilen günlerde verilecektir. İstanbul mıntakası dahilindeki cami hademelerinin mezkûr günlerde İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğüne müracaatları. (3731)

Mızrak atma

Resmimize dikkat ediniz, iki el ile mızrak atan bir atletin güzel bir pozudur. Dünya amatörler rekoru: 76 metre 66 bir el ile, 114 metre 28 iki el ile.

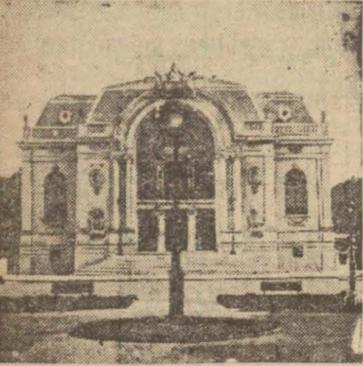

Mızrak atmak ancak eski Yunanlılardan beri vardır. Onların mızrakları ince tahtadan uc demirliydiler. Uzunluğu 2 metre 66 idi. Romalıların mızrakları kalın tahtadan yapılırdı, ağırdı.

Bugünkü mızraklar 2 metre 60 boyundadır. 800 gram ağırlığındadır.

Mızrak ortasından tutularak, hız almadan fırlatılır.

Hindiçin'de tiyatro

Saygon şehrinde büyük bir tiyatro binası vardır. Bu tiyatrodaki her gece yerli eserlerle Fransız eserleri oynanır. Bu ay bu tiyatrodaki Molyerin Annam diline çevrilmiş eserleri büyük bir muvafakiyetle temsil edildi.

Annamlıların milli eserleri çalgılıdır. Orkestra halktan gizli bir yerdedir. Temsiller 20 saat devam eder.

Bu tiyatronun esası Çin tiyatrosudur. Annam dili tannan olduğundan musikiye çok uygun gelmektedir.

Fakat bu tiyatro iptidailiğini muhafaza ediyor. Oyunlara provasız başlanır ve aktör, orkestraya uymadığı zamanlar orkestraya susar ve bir aralık gene akordunu aktörün sesine uydurur.

İngiliz ordusu

Harp olmadığı zaman İngiliz ordusu 237.392 kişidir. Bunlardan 57.524 ü Hind, 2.647 si de müstemelele kıtaatıdır.

Gazeteciler mektebi

Cenevrede bir gazeteciler mektebi vardır. 6 ağustostan 15 ağustosuna kadar yeni yetişen gazetecilere ders verilir.

Trampeta çalan tavşan

Çingeneleşmiş şehrin kapısında çadır kurdu. Çocuklar, babalarının ördükleri sepetleri satmağa çalışıyor, anneleri fala bakıyordu. Ayrıca bir de marifet gösteren hayvanları vardı. Salıncakta sallanan kuşlar, ip atlayan kargalar, yarış eden fareler, bisikletle gezen maymun, trampeta çalan tavşan görülecek şeylerdi.

Tavşanı yeni satın almıştı. Pek memnun değildi. Bu hayvanın istidadı yoktu, artist olamayacaktı. Tavşan yalnızken trampetayı mükemmel çalıyordu, fakat halkın karşısına çıkınca çekingenleşiyor, acemileşiyordu, bir türlü trampetayı çalmak istemiyordu.

Çingene başı hayvanı bu çekingenlikten kurtarmağa uğraşıyordu.

Bir gün tavşan tek başına oturup trampeta çalarken çingene içini çekiyordu:

— Ne güzel, ne ustaca çalıyor, yazık ki bunu halka dinletmiyorum!

Bu sırada öteki hayvanlar koşup geldiler, karga tavşanın gözünü oymağa, maymun paralamağa kalkıştı.

Çingeneleşmiş hayvanları yakalayıp kümeslerine, kafeslerine götürdüler.

Tavşan, belinde bağlı trampetayla yapılmış kaldı. Kaçmak, hürriyete kavuşmak için bu ne güzel bir fırsattı.

Fakat trampeta koşmasına mâni oluyordu. Hiç değilse trampetayı sırtına alabilseydi!...

Tavşan ağır ağır yürüyerek ötedeki ağaçlığa kadar gitti, orada ağaçlara sırtını süre süre trampetayı sırtına getirdi.

Artık rahat rahat koşabilirdi. Bacaklarını girdi, kulaklarını dikti, atıldı ileriye...

Bütün gün koşup gezdi, geç vakit bir kovuğa girip yattı.

Çingene gelip te tavşanın ye-

rinde yeller estiğini görünce şaşırıp kaldı.

Çocuklar dört yanda tavşanı aradılar. Çingene:

— Tuhaf şey diyordu, karnında trampeta bağlıydı, nasıl kaçtı?...

Bir saat aradılar, taradılar, bulamadılar. Çingene:

— Adam sende dedi, halkın önünde marifetini göstermiyordu,

boş yere besliyordum. Haydi, çocuklar yola çıkacağız.

Saklandığı kovukta tavşan bu sözleri duydu. Oh, artık rahattı. Kulak verdi. Yollarda ayak ve tekerlek sesleri vardı. Daha dışarıya çıkmanın zamanı değildi...

Nihayet ortalık duruldu, ses sada kesildi.

Ay ışıl ışıl ışıldıyor, bülbüller ötüyordu. Tavşanlar uyumuyordu. Birer birer yuvalarından çıkıyorlardı.

Tavşanlardan biri sırtı trampetalı tavşanı gördü. Öyle şaşıtı ki bütün tavşanlara haber verdi. Bütün tavşanlar trampetalı tavşanın etrafına toplandılar. Dışerile trampetanın iplerini kemirdiler, trampeta yere düştü. Tavşanlar bu acayip şeyin etrafında dönüyorlar, ne olduğunu anlamağa çalışıyorlardı.

Bizim tavşan eline iki değnek aldı, trampetayı çalmağa başladı. Tavşanlar evelâ kaçıştılar. Fakat yavaş yavaş gene yaklaştılar ve trampeta sesile sıçrayıp hoplamağa başladılar.

Civardan geçen bir kaç kişi bu manzarayı gördü. Orman bekçisine haber verdiler. Orman bekçisi geldi. Ay ışığı tavşanların gölgelerini büyültmüştü, hele trampeta çalan koskocaman bir şey olmuştu.

Orman bekçisi korktu, koşarak kaçtı.

Bunun farkına varan tavşan-cıklar gülmeden katıldılar ve eğlencelerine devam ettiler.

Çin âdetleri

Çinliler artık eski âdetlerini, eski ananelerini bırakıyorlar. Esrar dolu Çin ülkeleri her gün biraz daha medenileşiyor.

Eskiden Çinde düğünlerin uzun merasimi vardı. Bu merasim günlerce sürer, çok para sarfedilir ve bütün masraf kızın ailesine yükletilirdi. Aile çok kere gırtlığına kadar borca girer, ölünceye kadar ödeyemezdi. Bugün düğünler her yerde olduğu gibi basitleşmiştir.

Resmimizde, dansa çalışan ve yakında barlarda numara yapacak olan bir Çinli kız görüyorsunuz.

Yaban keçileri

Yaban veya dağ keçileri, bir zamanlar Avrupa dağlarında pek çoktu. Güderi sarfiyatı çoğalınca bu hayvanlar öyle çok avlandı, ki nesilleri tükenmediyse de azaldı.

Dağ keçisi çok kere kışın, karlı dağlarda avlanır. Hayvan sarp yamaçlara, kayalara tırmandığı için avı tehlikelidir, fakat heyecanlıdır.

Resmimizde, dağ keçilerinin toplu yaşadıkları sarp kayalıkları görüyorsunuz. Avrupa hayvanat bahçelerinde bu keçileri beslemek üzere aynen böyle yamaçlar yapılmıştır.

Dağ keçisinin boyu 1 metre 20, ağırlığı 30 kilodur. Boynuzları sert ve kıvrıktır.

BİLGİÇLER

Tarih dersinde, muallim talebelere anlatıyordu:

— Fatih Konstantini mağlup etti. Talebeden biri sordu:

— Hangi stadyonda?

Bir kaç gün sonra muallim bir mecliste bunu anlattı. Bir genç omuz silkti:

— Ne budala çocukmuş, hangi stad-yomda olursa olsun mağlup etmiş ya!

Fransız tarihinden fıkralar

Kral 4 üncü Hanrinin devrinde cizvit papazı bay Yılan kendini krala sevdirmiş, saraya nüfuz etmişti.

Bundan hoşlanmayan saray er-

kânı kralı bu nüfuzdan kurtarmağa çalışıyordu. Bir gün generallerden biri krala:

— Siz büyük adamsınız, iyi

kalplisiniz, milletinizi düşünüyorsunuz, ne yazık ki bağrınızda yılan gesliyorsunuz, dedi.

On beşinci Lui devrinde şair Lagranj krala bir hicviye yazmış. Kral hicviyeyi okumuş, şairi çağırılmış:

— Bu yazdıklarına inanıyor musun? Kanaatin böyle mi?

— Evet.

Kral gülmüş:
— Hayır deseydin seni idam ettirirdim, mademki kanaatin budur, haydi git.

Fransada İsviçreli mebuslara bir ziyafet çekiliyordu. İsviçreli-ler Fransaya akın ediyorlardı. Bu münasebetle Paris belediyesi, çeşme sularından bir kaç gün için vergi alınmasını münasip gördü. Krala sordular. Kral:

— Başka bir varidat bulunuz,

dedi. Suyu şarap haline ancak İsa sokabilir...

Kromvel ölüm döşeginde:

— Ben bu hastalıktan ölmiyeceğim, demiş.

Ve yakınlarına itiraf etmiş:

— Eğer kurtulursam beni peygamber sanırlar, ölürsem ne derlerse desinler, umurumda değil!...

İsim:

Bilmece

Tarih: 4 Temmuz 1936

8 HARFLİ BİR YERİM

8, 7, 6' im «insan tüyü», 4, 6, 7, 8' im «budala», 4, 5, 6, 7' im «şanlı», 1, 2, 6' im «hortumlu hayvan»dır.

Bilmecemizi doğru halledenlerden birinciye: **Fotograf makinesi.** İkinciye: **Elektrik feneri.** Üçüncüye: **Amerika Yolculuğu eseri.** Ayrıca 200 kariimize muhtelif hediyeler verilecektir.

AMERİKALILAR

İki Amerikalı Londraya gelmişler, sarayın önünde durmuşlar:

— Bu da bina mı sanki?.. Burada benim uşağım oturmaz.

Yürümüşler, başka bir binanın

önünde duran bir otomobil görmüşler:

— Bu da otomobil mi?.. Binilmez böyle otomobile, sanki üçüncü sınıf cenaze arabası.

Bu aralık binadan biri çıkmış, oto-

mobile binmiş, uzaklaşmış:

— Şu otomobile binenin kılığını kıyafetini gördün mü, ne gülünç!..

— Bu otomobile binen kimdir?

— Amerika sefirli..

Deniz yolları**İŞLETMESİ**

Acenteleri: — Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42862 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

TRABZON Postaları
Pazar 12 de, Salı, perşembe
15 de

İZMİR SÜR'AT postası
Cumartesi 15 de.

MERSİN postaları
Salı, perşembe 10 da kalkarlar.

Diğer postalar
Bartın — Cumartesi, çarşamba
18 de.

İzmit — Pazar, salı, perşembe
cuma 9,30 da.

Mudanya — Cumartesi 14 de di-
ğer günler 8.30 da.

Bandırma — Pazartesi, salı,
çarşamba, perşembe, cumarte-
si 20 de.

Karabiga — Salı, cuma 19 da.

İmroz — Pazar 15 de.

Ayvalık — Salı 19 da, cuma
17 de.

Trabzon ve Mersin postaları-
na kalkış günleri yük alınmaz.

(3740)

DABKOVIÇ VE Şs. vapur acentası

SCHULDT ORIENT LINE

Avrupa ile Şark limanları arasında

düzenli posta

ROTTERDAM, HAMBURG ve

ANVERS için yakında İstanbul ve İz-

mir'den hareket edecek vapur:

5-7 Temmuz doğru limanımıza

muvasalatı beklenen

HANSBURG vapuru 12-14 Temmuz

doğru Karadenizden avdetle Avrupa li-

manları için eşya tahmil edecektir.

Tafsilât için Galatada Frenkyan ha-

mindâ 3 ncü katta Dabkoviç ve

Şürekâsi vapur acentalarına müracaat.

Tel. 44708/7. 41200. 40604

LLOYD TRIESTINO

Limanimızdan hareket edecek

vapurlar

ABBAZIA vapuru 8 Temmuz Çar-

şamba saat 17 de Burgaz, Varna, Kö-

stence, Sulina, Kalas ve Ibraile) ye.

KAMPIDOGLIO vapuru 9 Temmuz

perşembe saat 17 de (Pire, Patras, Napo-

li, Marsilya ve Cenova)ya

ASSIRIA vapuru 9 Temmuz perşem-

be saat 17 de (Kavala, Selânik, Volos,

Pire, Patras, Ayasaranda, Brendizi, An-

kona, Venedik ve Trieste)ye

BOLSENA vapuru 9 Temmuz perşem-

be saat 17 de (Burgaz, Varna, Köstence,

Novorosisk, Batum, Trabzon, Sam-

sun, Varna ve Burgaz) a

CELIO vapuru 10 Temmuz cuma saat

9 da (Pire, Brendizi, Venedik ve Tries-

te)ye

Kumpanyanın mesul olamayacağı te-

ahhürler veya değişiklikler müstesnadır.

Şimali, Cenubi ve merkezi Amerika

ile Avusturalya, Yeni Zeland ve Aksayi

şark için doğru bilet verir. «ITALIA»

vapur kumpanyasının lüks vapur ile muh-

telit servisi.

Her nevi tafsilât için Galatada Merkez

Rihtim hanında kâin (Lloyd Triestino)

ser acentasına. Telefon 44870 veya Ga-

latasarayında sabık Selânik bonmarşesi bi-

nasındaki yazhanelerine telefon: 44686

MEMUR ARANIYOR

Ticarî bir müessese için Türkçe ve

Almanca iyi vukufu olan ve

mükemmel referansları hazi memur

istiyoruz. İsteklilerin tercüme hal-

lerini gösterir Türkçe ve Almanca

olarak yazılı talebnamelelerini ve

mümkünse fotoğraflarını (Memur)

rumuzile İstanbul 176 posta ku-

tusuna göndermeleri.

Dr. A. KATIEL

(A. KUTIEL)

Karaköy, Topçular caddesi No. 33

DAKTILO - STENO

Türkçeyi mükemmel, Fransızca ve
Fransızca stenografiyi iyi bilen bir
daktilo Bayan aranıyor. Beyoğlu
No. 2157 posta kutusuna mktupla
müracaat.

TEK BİR VAZO**AÇIK BEYAZ VE YUMUŞAK**

**BİR CİLD TEMİN
ETMELİDİR**

AKSİ TAKDİRDE

**PARANIZIN İKİ MİSLİ
GERİ VERİLİR**

BU ŞAYANI
HAYRET TEK-
LİFDEN HEMEN
BUGÜNDEN İS-
TİFADE EDİNİZ

Yüzünüzdeki siyah benlerden, açık mesamelerden ve sair gayrisaf maddelerden kurtulmak isterseniz; cildinize yeni ve esas bir güzelliği veriniz. Hemen bugünden itibaren bir vazo beyaz renkteki (yağsız) Tokalon kremi satın alınız. Tarkibinde taze kaymak ve musaffa zeytin yağı ile cidden mukavvi ve beyazlatıcı sair birçok cevherler mevcuttur. Bunlar, siyah benleri eritirler. Açık mesameleri kapatırlar ve en sert ve solmuş cildleri yumuşatıp gençleştirirler. Yalnız bir veya iki gün zarfında yaptığı şayani hayret tesir ve gösterdiği büyük farka şaşacaksınız. Bir hafta sonra, teniniz açık, nermi ve yumuşak olacak ve bütün dostlarınızın gıpta ve takdir nazarlarını celbedecektir. Her vazo garantilidir. Memnun kalmadığınız takdirde, aldığınız vazoyu İstanbul 622 numaralı posta kutusuna adresine ademi memnuniyetinizin sebebini de zikrederek iade ediniz. Verdiğiniz paranın iki misli geri verilecektir.

Hamis: Vaki külliyetli talep karşısında mevcut numunelikler bitmiştir. Yenileri hazırlanmakta olduğundan henüz numuneliklerini almamış olanların birkaç gün daha sabretmeleri rica olunur.

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme ilânı Maliye Vekâletinden:

1 — Eksiltmeye konulan İş «Iz mitte yapılacak kırtasiye deposu inşaatıdır. İnşaatın keşif bedeli 29.934 lira 91 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır. «3»

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele Projesi

C — Nafia işleri şeraiti umumiyesi

D — İnşaatı dair fennî şartname

E — Keşif cetveli,

F — Proje

İsteyenler bu şartname ve evrakı 1,5 lira bedel mukabilinde Ankarada Maliye Vekâleti kırtasiye Müdürlüğünden, İstanbulda Dolmabahçe Kırtasiye deposundan, İzmit Defterdarlığından alabilirler.

3 — Eksiltme 15/7/936 tarihinde Çarşamba günü saat 15 de Ankarada Maliye Vekâleti Kırtasiye Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 2245,12 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikalari haiz olup göstermesi lâzımdır. En aşağı sekiz gün evvel müracaatla otuz bin liralık bir inşaat yapabileceğine dair Nafia Vekâletinden vesika alması.

6 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat eveline kadar Kırtasiye Müdürlüğüne getirilecek, Eksiltme komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (3624)

İstanbul Üniversitesi Arttırma ve Eksiltme ve Pazarlık Komisyonundan:

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli	Teminatı	Saati
Kök kömürü	1562 Ton	18.50	2168 L.	15
Maden »	865 »	17.—	1103 L.	15.30
Odun	1191 Çeki	2.40	215 L.	16

1 — Üniversite merkezi ile Fakülteleri için yukarıda mikdarları, muhammen bedelleri ile ilk teminat ve eksiltme saatleri hizalarında yazılı mahrukat Üniversite Rektörlüğünde 6/7/936 pazartesi günü ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ile teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de Rektörlüğe makbuz mukabilinde vermiş olmaları lâzımdır.

3 — Şartname - Tevzi listesi - mukavele formülü her gün Rektörlükte görülebilir. (3248)

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Mektebin Mayıs 937 senesi nihayetine kadar çamaşır yıkanması açık eksiltmeğe konulmuştur. Yıkanacak çamaşırın mikdarı (125000) parça olub beher parçasının yıkama tahmini fiati (3) kuruş ve pey akçesi (281) lira (25) kuruştur. Eksiltmesi 6/7/936 saat 14 de yapılacakından isteklilerin şartnamesini görmek için mekteb dahilindeki Komisyona her gün ve eksiltmeye girmek için de belli gün ve saatte müracaatları. (3419)

Siz de...

“PERLODENT” diş macununu tercih edeceksiniz, zira ağızınızın bilcümle şeraiti sıhhiyesini haiz olan bu macun dişleri çürümekten korur, diş etlerini kuvvetlendirir, nefesi serinfetir ve insanın görünüş efesini artırır.

Ağız ve dişlerin PERLODENT'e olan ihtiyacı bu usullara olan ihtiyacımız kadar önemlidir.

PERLODENT

Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — 16/7/936 tarihinden Mayıs 937 sonuna kadar 10,5 aylık Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsünün 530-580 talebe ile 120-140 müstahdeminin sabah, öğle, akşam yemekleri eski şartnamede bir çok tadilat yapılmak suretiyle yeniden eksiltmeye konmuştur.

2 — İhale Yüksek Enstitü binasında ihale komisyonu tarafından 13/7/936 pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 109056 lira olup muvakkat teminat teklif edilecek miktar üzerinden % 7,5 dir.

4 — Daha fazla izahat ve parasız şartnamesini almak isteyenlerin enstitü daire müdürlüğüne müracaatları. (1509) (3631)

Bir Su Mühendisi ile iki Nafia Fen Memuru alınacaktır Ziraat Vekâletinden:

Konya ovası sulama idaresinde çalıştırılmak üzere bir su mühendisi ile iki Nafia fen memuru alınacaktır. Su mühendisinin Yüksek mühendis mektebi mezunu olması, su ve inşaat işlerinde çalışmış bulunması fen memurlarının da Nafia fen mektebi mezunu olması lâzımdır. Askerliklerini yapmış olmaları muktazi bulunup isteklilerin vesikalari ile birlikte Ziraat vekâletinde Ziraat işleri umum müdürlüğüne müracaat etmeleri. (1533) (3678)

Keygüçlü tatil:

KIYMETLERİNİZİ
BANKAMIZIN
KİRALIK KASALARINA
KOYUNUZ

HOLANTSE BANK ÜNİ
KARAKÖY - PALAS

ELVERİŞLİ ŞARTLAR

Dr. Horhoruni (Berksoy)

Muayene hergün akşama kadar Eminönü Valde kiraathanesi yanında

SÜMER BANK FABRİKALARININ SATIŞLARI NİÇİN ARTIYOR?

Tek bir sebebi var :
Herkes Sumer Bank Kumaşını
Herkes Sumer Bank Kundurasını
Kullanıyor ●

PAZARLARIMIZI GEZİNİZ

Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları ●

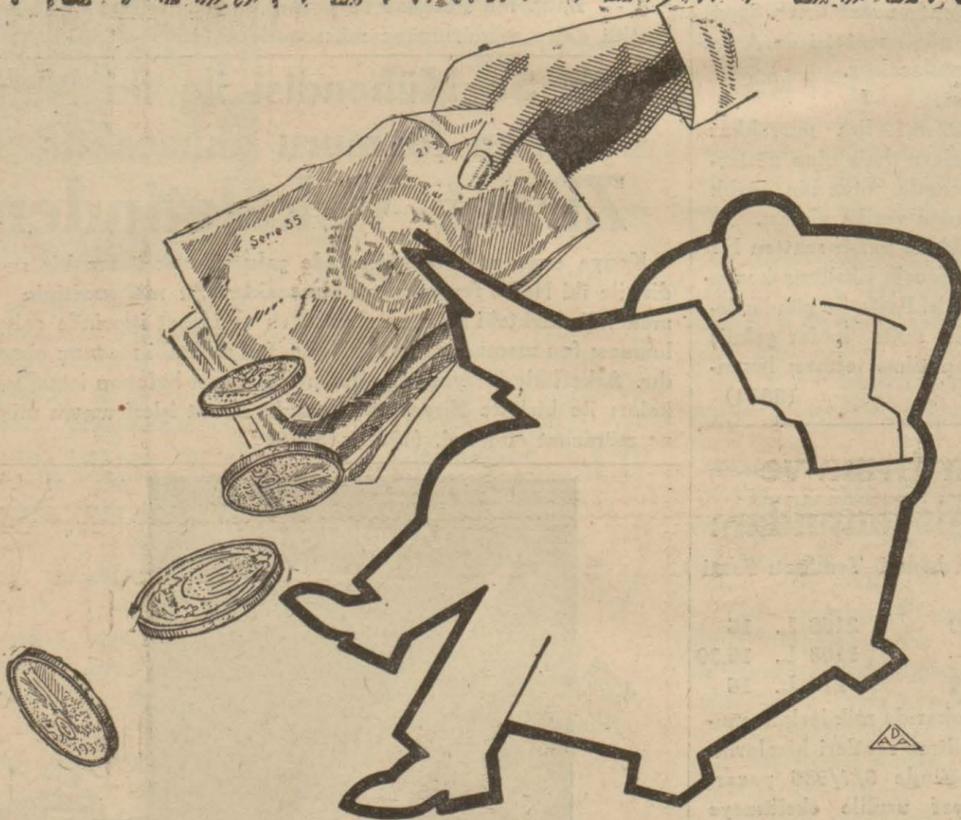
K A Ş E

NEOKALMINA

Grip - Nevralji - Baş ve Diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

BANKAYA YATIRILAN PARA
MEVCUDİYETİNİZİ TEMİN EDER

HER AYIN BİRİNDE · PARANIN · FAİZİ · VERİLİR

ADAPAZARI

TÜRK TİCARET BANKASI

SALACAĞAK

KIZKULESİ BAHÇE ve PLÂJİ

Bu akşam SAZ ve CAZ. Dönüş vapurları 23,15 - 24,15
Pazar günü 11-13 ve 16,30-24 kadar CAZ

Köprüden, 7,15, 8,45, 10, 10,30, 11,25, 11,55, 13,25, 14,15, 15,15,
15,45, 16,30, 17, 17,40, 18,15, 19,20, 20,05, 20,45, 22,15, 23,45 te

Salacağa vapur vardır.

Zayı: Amatör arabacı ehliyetimi za-
yi ettim yenisini alacağımdan hükmü
yoktur.

Aşir efendi hanı odabaşısı Armanak Moral

Cemil
ÇİKOLAT

İnce ruhlu ve duygulu kibar kadınlar bu çok
cazip ve pırlanta (Brillant)

Hasan Tırnak Cilâlarına
bayılıyorlar.

Beyaz ve kırmızı 10 ve 20 kuruş
Sedef 40 - 60 kuruş

Hasan deposu : İstanbul - Ankara - Beyoğlu

Hayatta ilk terbiye!

Çocuklara diş hijyeni öğretmektir

RADYOLİN ile sabah ve akşam iki defa
dişlerini muntazaman temizlemeğe alışan
çocuklar yarın en güzel, en sağlam dişlere
sahib olurlar.

RADYOLİN

Cici

Kirpiklerinizin şu resimde görüldüğü gibi
güzel olmasını isterseniz yalnız Farukinin
(CICI) rimelini kullanınız. Başka hiçbir
rimel gözle, kirpiklere bu cazibeyi, bu
letafeti veremez.

Farukinin, dudak ve yanak allıkları da
dünyanın en meşhur rujlarından üstündür.

Farukinin (CICI) krem ve pudraları da
hi son zamanlarda saçma sapan ilâlarla
alemi kandırmaya çalışanların krem ve
pudralarından çok âla olduğunu bir kerre
tecrübe edenler tasdik ederler.

Deposu: Sultan Hamam FARUKİ GÜZEL KOKULAR MAGAZASI

İŞİKLİ NEON REKLÂMI

Ucuz ve Taksitle

NECİP ERSES

Galata: Sesli Han

Sahibi Necmeddin Sadak

Umumi neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası